

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ ΚΑΙ ΠΕΜΠΤΗΝ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ

9. 'Εθὺς Πατησίων ἀριθ. 9.

Αἱ συνδρομαὶ ἀποστέλλονται ἀπ' εὐθείας εἰς Ἀθήνας διὰ γραμματοσύμου, χαρτονομισμάτων, χρυσοῦ κ τ λ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Αὐγούστου Μακέ: Ο ΚΟΜΗΣ ΛΑΒΕΡΝΗ, (μετὰ εἰκόνων) μετὰφρασίς Χαρ. Ἀρρίνου, (συνέχεια). — *Fortunè Boisgobey*: ΤΟ ΚΟΜΜΕΝΟ ΧΕΡΙ, μετὰφρασίς Αἰσώπου, (συνέχεια). — *Charles Nodier*: ΟΙ ΤΥΦΛΟΙ, διήγημα

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ προκληρωτίς

Ἐν Ἀθήναις φρ. 8, ταῖς ἐπαρχίαις 8,50 ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φρ. χρυσῷ 15.
Ἐν Ῥωσίᾳ ρούβλια 6.

Μετὰ τὸ πέρας τῆς σαγηνευτικῆς μυθιστορίας τὸ ΚΟΜΜΕΝΟ ΧΕΡΙ, δημοσιευθήσεται ἕτερον ἔξοχον ἔργον τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ ΑΔΕΕΑΝΔΡΟΥ ΔΟΥΜΑ, υἱοῦ, κατὰ μετὰφρασιν τοῦ κ. Λάμπρου Ἐνουάλη ὑπὸ τὸν τίτλον:

ΑΝΤΩΝΙΝΑ

Τὸ ὄνομα τοῦ περιπύστου συγγραφέως τῆς **Κυρίας τῶν Καμελιῶν**, τοῦ **Μυθιστορήματος τῆς Γυναίκος** καὶ τόσων ἄλλων ἔργων, ἐξόχως ψυχολογικῶν καὶ κοινωνικῶν, εἶνε ἀρκοῦσα σύστασις ὑπὲρ τοῦ νέου τούτου ἔργου, ὅπερ θὰ συγκινήσῃ καὶ θὰ τέρψῃ τοὺς ἀναγνώστας ἡμῶν, εἴπερ τι καὶ ἄλλο.

ΑΥΤΟΓΕΤΟΥ ΜΑΚΕ

Ο ΚΟΜΗΣ ΛΑΒΕΡΝΗ

ΚΑΤΑ ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΝ ΧΑΡ. ΑΝΝΙΝΟΥ

[Συνέχεια]

ΞΑ'

ΜΙΚΡΑ ΕΠΑΝΑΛΗΨΙΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΤΡΑΓΩΔΙΑΣ

Τὸ Σαίν-Σὺρ ἦτο δημιουργήμα τῆς κυρίας Μαιντενῶν. Ἡ ἔνδοξος ἐκείνη γυνή, ἥτις τόσα εἶχεν ὑποστῆ πρὶν γείνη βασίλισσα, ἤθελε νὰ καταλίπη εἰς τὸν κόσμον κάτι ἀνώτερον τῆς μνήμης τοῦ μεγαλείου τῆς, ἠθέλησε καὶ κατώρθωσε νὰ καταλίπη τεκμήριόν τι τῆς εὐγνωμοσύνης πρὸς τὸν Θεόν, τὸν ἀνυψώσαντα αὐτήν. Ἡ εὐχαριστία παντὸς μεγαλόφρονος πρὸς τὴν θεϊαν προστασίαν ἐκδηλοῦται διὰ τῆς ἀγαθοεργίας, σπανίως δὲ ἡ ἀρετὴ αὕτη δὲν καταλείπει κατὰ τὴν διάβασίν τῆς ἰδρύματα στερεώτερα τῶν τῆς νίκης.

Παρὰ πᾶσαν ἀντίδρασιν, παρὰ τοὺς ὑπολογισμοὺς τοῦ Λουδοῦ, ὅστις ἐφοβεῖτο μήπως ἐξοδευθῶσι πολλά, λογαριασμοὺς θαυμαστούς, ὁμολογητέον, διότι ἦσαν ἀκριβεῖς, ἡ μαρκτησία ὠκοδόμησε τὸ Σαίν-Σὺρ κατὰ τὸ σχέδιον τὸ ἐκπονηθὲν ὑπὸ τοῦ Μανσάρ. Αἱ ἐργασίαι διήρκεσαν δέκα

πέντε μῆνας, ἐδαπανήθησαν δὲ ἐν ἑκατομμύριον καὶ πεντακόσισι χιλιάδες λιβρῶν. Ἐψεξαν λίαν τὸν ἀρχιτέκτονα, διότι κατεσκεύασε τὸ ἰσόγειον πολὺ χαμηλόν, διότι εἰσήγαγε πολὺ ὕδωρ εἰς τὸ οἶκημα, διότι ἐτοποθέτησε τὴν θύραν τοῦ ναοῦ ὅπισθεν τῶν σταύλων καὶ δι' ἄλλας τινὰς ἑλλείψεις παρασχούσας ἀφορμὴν εἰς μομφάς. Ἄλλ' ἡ ἰδρύτρια ἐπραγματοποίησε τὴν ἀγαθοεργὸν αὐτῆς ἰδέαν δεκαπέντε μῆνας ἐνωρίτερον ἀφ' ὅ,τι ἤθελε τὴν πραγματοποιήσῃ ἂν ἐπρόσεχεν εἰς τὴν τελειότητα. Τὸ δεκαπεντάμηνον δὲ αὐτὸ διάστημα τῆς ἀγαθοεργίας ἐξηγόρασε πολλὰ γεωμετρικὰ ἁμαρτήματα.

Διακόσιαι πεντήκοντα νεάνιδες εὐγενεῖς, ἀνήκουσαι εἰς πτωχὰς ἢ ὀρφανὰς οἰκογενεῖας, ἀνετρέφοντο λίαν ἐπιμελῶς καὶ εὐδοκίμως ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν εἰκοσιτεσσάρων μοναχῶν, ἀπὸ ἡλικίας ἑπτὰ ἐτῶν μέχρις εἴκοσι συμπληρωμένων.

Αἱ μαθήτριάς ἦσαν ἐνδεδυμέναι ὁμοιόμορφως ἐκ μαλλίνου ὑφάσματος χρώματος ἀμαυροῦ. Τὸ θῆρος ἔφερον ἐσθῆτα ἐξ ἀλευκαστοῦ πανίου, τὸν δὲ χειμῶνα ἐξ ἐρυθροῦ μαλλίνου ὑφάσματος.

Εἰς τὴν κεφαλὴν ἔφερον κάλυμμα λευκὸν πολύπτυχον πρὸς τὰ ἔμπροσθεν μετὰ πολλῶν ταινιῶν, ὧν τὸ χρῶμα παρήλλασεν ἀναλόγως πρὸς τὴν τάξιν εἰς ἣν ἀνήκον αἱ μαθήτριάς. Ἦσαν δὲ ἐν ὄλῳ τάξεις τέσσαρες εἰς τὸ Σαίν-Σὺρ.

Ἡ δίαιτα καὶ ἡ ἀνατροφή ἦτο ἀπλή, ἡπία, μᾶλλον ἡθικὴ ἢ θρησκευτικὴ. Ἡ τιμωρία συνίστατο εἰς τὴν περιβολὴν μιᾶς ταινίας μελαίνης, ἡ δὲ ἀμοιβὴ εἰς τὴν περιβολὴν ταινίας πορφυροῦ χρώματος.

Ἐν τῷ μέσῳ τῶν κορασιῶν αὐτῶν ἡ τῶν νεανίδων, τῶν ἐτοιμῶν νὰ ἐπανέλθωσιν εἰς τοὺς κόλπους τῆς κοινωνίας, πεποικισμένων διὰ πνεύματος καὶ ἀνατροφῆς ὡς καὶ δι' ἀντιφρόνων, ἡ μαρκτησία ἤρχετο καθ' ἑκάστην νὰ κλεισθῇ, φεύγουσα τὸν κόσμον, ὃν δὲν ἠδυνήθη ν' ἀναμορφώσῃ καὶ καταγινομένη νὰ δημιουργήσῃ κατ' ἰδίαν βούλησιν νέον, σύμφωνον πρὸς τὴν διάνοιαν αὐτῆς καὶ τὴν καρδίαν τῆς.

Τὸ Σαίν-Σὺρ εἶχε καταταστῆ τὸ ἐν-

τευκτήριον ὅλων τῶν μεγάλων ἱεραρχῶν, ὅλων τῶν ταπεινῶν ἱερέων διδασκάλων, εἴτε διὰ τῆς μαθήσεως αὐτῶν, εἴτε διὰ τοῦ παραδείγματος, ἡ δὲ μαρκτησία ἐπὶ μακρὸν ἀμφιταλαντευθεῖσα μετὰ τῆς ἐπιθυμίας τῆς ὑπαγορευθείσης εἰς τὸν βασιλέα παρὰ τινῶν φανατικῶν, ὅπως ἰδρῖση φυτώριον αὐστηρῶν μοναχῶν καὶ τοῦ ὀρμεμφύτου τοῦ παρακινούντος αὐτὴν νὰ παρασκευάσῃ ἀγαθὰς οἰκοδεσποίνας διὰ τὰς εὐγενεῖς ἐκείνας τάξεις, εἰς ἃς ἐπεφυλάσσετο μέλλον τόσον ἀβέβαιον.

Διὰ τοῦτο οὐδέποτε ἡμέλει ν' ἀναμίξῃ μετὰ τῶν μαθημάτων καὶ τινὰ ἀνθη καθαρῶς κοσμικὰ, τὴν ποίησιν, τὴν μουσικὴν, τὴν ζωγραφικὴν. Συγγραφεὺς θαυμαστὴ οὕσα ἡ μαρκτησία, ἥς τὸ ὕφος διερμήνευε πάντοτε μὲ εὐστοχίαν ἐκείνο τὸ ὅποιον ἤθελε νὰ εἴπῃ, δὲν ἀπήξιου νὰ διδάσκῃ τὰς μαθητριάς τῆς κάτι τι πλέον τῆς ξηρᾶς κατηχήσεως.

Τοιοῦτο ἦτο τὸ Σαίν-Σὺρ ὅποτε ὁ Ρακίνας προσεκλήθη νὰ διενεργήσῃ αὐτόθι τὴν παράστασιν τῆς Ἑσθῆρ. Ἡ Ἑσθῆρ ἀπὸ τοῦ Σαίν-Σὺρ ὀρμηθεῖσα διέδραμε πᾶσαν τὴν Εὐρώπην. Ἦτο ἡ πρώτη φορὰ καθ' ἣν θρησκευτικὴ κοινότης ἐγένετο ἀφορμὴ εὐδοκίμισης εἰς τὴν δραματικὴν τέχνην.

Μετὰ τὴν Ἑσθῆρ ἦλθεν ἡ *Γοθολία* καὶ εἶδομεν πῶς ἡ κυρία Μαιντενῶν διὰ νὰ προλάβῃ τὸν κρότον, ὃν ἤθελε παραγάγει τὸ νέον ἔργον, παρὰ τὴν θέλησιν τοῦ συγγραφέως, ἐπιθυμοῦντος βεβαίως κρότον ἔτι μεγαλειότερον, συνεκάλεσεν εἰδὸς τι ἀρείου πάγου ἐξ ἀνθρώπων ἱερωμένων, ἐντίμων καὶ ἀφωσιωμένων εἰς τὸ ἴδρυμά τῆς, ὅπως ἐκφέρωσιν εἰλικρινῆ γνώμην, ἐπὶ πλέον δὲ παράσχωσιν ἐγγύησιν καθιερούσαν ἀορίστως τὸ δικαίωμά τῆς, ὡς πρὸς τὴν ἐξακολούθησιν ἀνατροφῆς οἶαν αὕτη τὴν ἐνόει, τοῦτέστι κοσμικὴν, ὡς πρὸς τὸ πνεῦμα καὶ θρησκευτικὴν ὡς πρὸς τὴν καρδίαν.

Λουδοβίκος ὁ ΙΔ', ὅστις εἶχεν ἰδιοχείρως συντάξει ἐν σχέδιον καὶ κανονισμόν διὰ τὸ Σαίν-Σὺρ, ἀφικνεῖτο μετὰ πολλοῦ ἐνδιαφέροντος ἀναμένων τὴν συζήτησιν ἐκείνην.

Ὡς πρὸς τὴν μαρκησίαν, θὰ ἴδωμεν ἴσως κατὰ πόσον ἢ περὶ ἧς πρόκειται συνέλευσις τῶν δικαστῶν εἶχε διαφόρους σκοποὺς καὶ ἀντίθετα συμφέροντα.

Ἐθεάθησαν λοιπὸν εἰσερχόμενοι εἰς μίαν τῶν αἰθουσῶν τοῦ πρώτου πατώματος, ὁ βασιλεὺς, ἡ μαρκησία καὶ ὁ συγγραφεὺς τῆς *Γοθολίας* παρακολουθούμενος εἰς τινα ἀπόστασιν παρὰ τοῦ Ἰασπίνου καὶ τοῦ Βελαίρ.

Ὁ τελευταῖος οὗτος ἀπεκρύβη ὅσον ἠδύνατο κάλλιον ὅπισθεν τῶν ἀναλογίων, τοποθετημένων καταλλήλως διὰ τὰ γυμνάσια. Ὁ Γεράρδος κατὰ πρωτοφανῆ εὐνοίαν ταχθεὶς ὅπισθεν τοῦ ἀναβάθρου τῆς μαρκησίας, παρὰ τὸ ὅποιον ἔμελλε νὰ καθήσῃ ὁ βασιλεὺς, ἀπέτεινεν ἄφρονον χαιρετισμὸν πρὸς τὸν Ρυβάντελ, ὃν ὁ Ἰασπίνος ἐπέτυχεν νὰ τοποθετήσῃ ὑπὸ παραπέτασμα τι, εἰς μέρος ἀποκεκρυμμένον, ὅπου τὰ βλέμματα τοῦ βασιλέως δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ τὸν συναντήσωσιν.

Ὁ βασιλεὺς εὗρεν ἐν τῇ αἰθούσῃ μίαν τῶν ὁμηγύρων ἐκείνων, ἃς κατὰ προτίμησιν ἐπεθύμει νὰ βλέπῃ μετὰ τὴν ἐκ τῶν ἐκστρατειῶν αὐτοῦ ἐπάνοδον. Ὁ χρυσός, τὰ κεντήματα, οἱ θώρακες, τὰ λοφία, τ' ἀπαστράπτοντα ὄπλα εἶχον κουράσει τοὺς ὀφθαλμούς του, ἐπραύνητο δὲ ἡ ψυχὴ του ἐπὶ τῇ θέᾳ τῶν γαληνίων μορφῶν καὶ τῶν ἀμαυρῶν καὶ ὁμοιομόρφων ἐνδυμάτων τῶν ἱερωμένων. Ἡ τοιαύτη γαλήνη ἦτο ἀπατηλὴ ἀναμφιβόλως καὶ ἡ ἀπλότης ψευδῆς πολλὰκις, ἀλλὰ παρεκτός τοῦ Θεοῦ, τίς ὁ μὴ ἀπατῶν καὶ ὁ μὴ ψευδόμενος πρὸς τοὺς βασιλεῖς;

Ὁ Λουδοβίκος ΙΔ' εὗρε πάντας ἐκεῖ συνηγμένους τὸν πνευματικὸν αὐτοῦ πάτερ Λασαίζ, τὸν ἀρχιεπίσκοπον τῶν Παρισίων κύριον Ἀρλαί καὶ τινὰς ἄλλους κληρικούς.

Ἐνῶ συνδιελέγετο μετ' αὐτῶν, ἡ κυρία Μαιντενῶν ἐπεσκέπτετο τὰ ἀναλογία καὶ ἐζήτηζε ἐντὸς τοῦ πλησιοχώρου δωματίου τὰς μαθητριάς, αἵτινες ἔμελλον νὰ μετὰσχῶσι τῆς παραστάσεως. Ὁ Ρακίνας ἀνεγίνωσκεν ἐκ νέου πυρετωδῶς τὸ χειρόγραφόν του, φοβούμενος μήπως ἀνέυρη ἐν αὐτῷ κινδυνώδεις ὑπαινιγμούς ἢ περιεκτικὰς βεβήλους, ὁ Γεράρδος ἀπὸ τῆς θέσεώς του ἐκκραδῶκει τὴν ἐμφάνισιν τῶν ἠθοποιῶν, ὁ Βελαίρ διώρθωνεν ἐπὶ τῶν τετραδίων τῆς μουσικῆς τὰ λάθη, ἅτινα ἔνεκα τῆς ταχείας ἀντιγραφῆς ἦσαν ἐνδεχόμενον νὰ παρεισφρήσωσιν.

Μεταξὺ τοῦ βασιλέως καὶ τῶν κληρικῶν ἡ προκαταρκτικὴ συζήτησις ἔσχεν εὐθύς ἐξ ἀρχῆς πολλὴν σπουδαιότητα, ὁ δὲ Ἰασπίνος, νευσάσης αὐτῷ τῆς μαρκησίας, ἐπλησίασεν.

Ὁ ἀγαθὸς ἐπίσκοπος εὕρισκετο ἐν δεινῇ ἀμηχανίᾳ, ὁ δὲ τρόπος τοῦ βασιλέως πρὸς ἐκείνους, πρὸς οὓς ἀπηύθυνε πρώτην φωνὴν τὸν λόγον, δὲν ἦτο ἄγαν ἐνθαρρυντικός. Ἄλλ' ὅταν τις εἶνε ἐπίσκοπος Τροίας καὶ ἔχει τὸν Ὀμηρον ὡς ἐνορίτην του, πρέπει νὰ βαίνει ὑπερήφανος εἰς τὸ πεδῖον τῶν θεολογικῶν συζητήσεων, ὡς ὁ νεωστὶ προβιβασθεὶς στρατιώτης,

ὅστις ὀφείλει ν' ἀντιμετωπίσῃ ἀδιστακτως τὴν μᾶλλον ἐπικίνδυνον ἐν τῇ μάχῃ θέσιν.

Μεταξὺ τῆς μελανείμονος ὁμηγύρεως ὑπῆρχε καὶ ἀξιόλογός τις κληρικός, ὁ ἠγούμενος τῶν Λαζαριστῶν κύριος Δουράν, ἐχθρὸς ἄσπονδος, ἐν καλῇ τῇ πίστει, τῶν θεατρικῶν παραστάσεων ἐν γένει καὶ τῆς τραγωδίας ἰδιαίτερος. Ὑπῆρχε καὶ ἕτερός τις, ὁ κ. Ἐμπέρ, ἐφημέριος τῶν Βερσαλλίων οἱ δύο οὗτοι ἱερωμένοι συνεννοοῦντο πρὸς ἀλλήλους διὰ τοῦ βλέμματος ἀπ' ἀρχῆς τῆς συνεδριάσεως.

Ὁ βασιλεὺς, ὅστις ἐνόησεν ἐκ τοῦ ἠθους τῶν τὰ διανοήματα αὐτῶν, διότι ἐγίνωσκε καλῶς νὰ μαντεύῃ τὰς προθέσεις οἰουδήποτε ἐκ τῆς μορφῆς του, ἔσπευσε νὰ δηλώσῃ, νομίζων ὅτι διευκολύνει τοιουτοτρόπως τὴν θέσιν αὐτῶν ὅτι, ἔμελλε πρῶτον ν' ἀναγνωσθῇ ἡ τραγωδία, μολοντί τὸ ἠθικὸν καὶ θρησκευτικὸν πνεῦμα τοῦ συγγραφέως ἦτο ἀποχρῶσα ἐγγύησις, ὅπως κριθῇ τὸ καταλλήλον ἢ μὴ τῆς διδασκαλίας, ἢ οὐδαμῶς ὁ ἐν ἰσχύϊ κανονισμὸς ἀπηγόρευεν εἰς τὰς τροφίμους τοῦ Σαιν-Σύρ.

Εἰπὼν δὲ ταῦτα ὁ βασιλεὺς ἐκαθέσθη εἰς τὴν ἑδρὰν του, ὡς ἔχων ἀπόφασιν ν' ἀκροασθῇ τὴν σοβαρὰν συζήτησιν περὶ τοῦ ὠφελίμου ἢ μὴ τῶν θεατρικῶν παραστάσεων.

Καὶ ὁ μονάρχης ἤδη παρεκίνει διὰ τοῦ βλέμματος καὶ προεκάλει εἰς τὸν ἀγῶνα τοὺς σκοτεινοὺς παλαιστάς, ὧν ὑπέθετεν ὅτι εἶχε παροξύνει διὰ τῶν λόγων του τὴν διαλεκτικὴν. Προσεκάλει τὸν πνευματικόν του, προσεκάλει τὸν ἀρχιεπίσκοπον, προσεκάλει τὸν νεοφανῆ ἐκεῖνον κεραυνὸν τῆς εὐγλωττίας, τὸν διορισθέντα ἐπίσκοπον Τροίας, προσεκάλει τέλος τὸν ἐφημέριον καὶ τὸν Λαζαριστὴν τὸ χειρόγραφον ἔτρεμεν εἰς χεῖρας τοῦ ταλαιπώρου Ρακίνα.

Ἄλλ' οἱ δύο ἀντίθετοι ὁ κ. Δουράν καὶ ὁ κ. Ἐμπέρ, χαιρετίζοντες μετὰ σεβασμοῦ ἐπιτετηθευμένου, ἐδήλωσαν, ὅτι μὴ ἀναγνωρίζοντες τὸ ἐπιτετραμμένον τῆς παραστάσεως οἰουδήποτε δραματικὸν ἔργον, ἐστράψαν νὰ μὴ λυθῶσιν τὸν βασιλέα διὰ συζητήσεων, αἵτινες ἦτο ἐνδεχόμενον ν' ἀντίκεινται εἰς τὴν περὶ ψυχαγωγίας ἐπιθυμίαν τῆς μαρκησίας. Ἐπεφυλάσσοντο λοιπὸν, ὡς ἔλεγον, νὰ γράψωσιν ἐν πάσῃ εὐσυνειδησίᾳ τὰς σκέψεις των, διότι βεβαίως συνηθάνοντο ὅτι δὲν εἶχον ἀρκοῦσαν εὐγλωττίαν, ὅπως θριαμβεύσῃ ἡ γνώμη των ἐνώπιον δικαστηρίου τόσο ἐπιβλητικοῦ, οἷον ἦτο τὸ τοῦ βασιλέως καὶ ἐνώπιον ἀντιπάλων τόσο ἐπιφόβων, οἷος ὁ κ. ἐπίσκοπος Τροίας, ὅστις, ὡς διεδιδετο, ἀπέκλινεν ὑπὲρ τῶν ἐν Σαιν-Σύρ θεατρικῶν παραστάσεων.

Ὁ βασιλεὺς λίαν ἐκπληττόμενος καὶ ἀνησυχῶν ἠγέρθη. Ὁ πάτερ Λασαίζ ἀντι νὰ παρακαλέσῃ αὐτόν, ὅπως καθήσῃ ἐκ νέου καὶ κατορθώσῃ νὰ λάβῃ χώραν ἀμέσως ἢ συζήτησις, συνεβουλεύθη διὰ τοῦ βλέμματος τὸν ἀρχιεπίσκοπον, ὅστις ἐδέσμευσε τὴν γλῶσσάν του. Ὁ πάτερ Λα-

σαίζ ἐσιώπησε καὶ ὁ Ἰασπίνος ἐπίσης. Ἦτο τοῦτο εὐτύχημα πρὸ πάντων διὰ τὸν τελευταῖον, ὅστις πρὸ τινῶν σιγμῶν λίαν ἐκοπίαζε ν' ἀνέυρη τὰ μέσα, ὅπως ἀποφύγῃ ἐντίμως τὴν μάχην.

Οἱ δύο ἀντίθετοι μετὰ τὸ προοίμιόν των καὶ μετὰ δευτέραν ὑπόκλισιν ἀπεσύρθησαν μετὰ χαρὰς, ἀναλογιζόμενοι τὸν φοβερὸν Ἰασπίνον ἱερὸν Ἀύγουστινον ἄμα καὶ Χρυσόστομον.

Ἡ μαρκησία σφόδρα τεθλιμμένη, ματαίως προσεπάθησε νὰ τοὺς κρατήσῃ.

— Κυρία, εἶπεν αὐτῇ ταπεινῇ τῇ φωνῇ ὁ ἀρχιεπίσκοπος, σὰς ἰκετεύω νὰ μὴ κάμετε τίποτε.

Τότε ὁ βασιλεὺς, φοβούμενος μήπως ἂν ἔμενεν ἤθελε φανῆ ἀποκλίνων ὑπὲρ τινος τῶν ἀντιπάλων, ἐνῶ οὐδεμίαν εἶχε λάβει χώραν συζήτησις, λίαν προφυλακτικὸς ἄλλως τε εἰς τὰ θρησκευτικὰ ζητήματα, ἐστράφη πρὸς τὴν μαρκησίαν.

— Μοῦ φαίνεται, εἶπε, κυρία, ὅτι τὸ ἔδαφος ἀκόμη δὲν παρεσκευάσθη δεόντως. Ἀφοῦ οἱ ὁδηγοὶ μας ἀποποιοῦνται νὰ προβῶσιν εἰς αὐτό, πῶς νὰ τολμήσωμεν νὰ ἐκτεθῶμεν ἡμεῖς; Τὸ ἐπ' ἐμοὶ δηλῶ ὅτι θὰ περιμένω.

— Ὡ, Μεγαλειότατε! ἀνέκραξεν ὁ Ρακίνας· ἂν ἡ Ὑμετέρα Μεγαλειότης ἠὲ δόκει ν' ἀκούσῃ μόνον τὴν πρώτην πρᾶξιν!

— Τὰ θαυμάσια ἐκεῖνα χωρικὰ ἄσματα τοῦ κυρίου Βελαίρ! . . . εἶπε δειλῶς ὁ Ἰασπίνος.

— Τὰ ὅποια συνετέθησαν τὴν παρελθούσαν νύκτα, εἶπεν ἡ μαρκησία, καὶ τὰ ὅποια αἱ μαθήτριάι ψάλλουσιν ἐξαισίως, μολοντί τὰ ἐμελέτησαν μόνον ἐπὶ τρεῖς ὥρας.

Ἄλλ' ὁ βασιλεὺς ἔβλεπεν ἀπερχομένους τὸν λαζαριστὴν καὶ τὸν ἐφημέριον καὶ ὅσῳ μᾶλλον τὸν παρεκάλουν νὰ μείνῃ, τόσο περισσότερο ἐπεθύμει ν' ἀπέλθῃ. Ἐνόμιζεν ὅτι ἔβλεπεν ἀπερχομένους τοὺς ἀγγέλλους καὶ ἔτρεμεν ἐπὶ τῇ ιδέᾳ ὅτι θὰ ἔμενε μετὰ τοὺς δαίμονας. Ἀνακουφίσας ὅπως οὖν τὴν συνειδησίαν του διὰ τινῶν ἀβορφῶνων λέξεων ἀποταθεισῶν πρὸς τὸν Ρακίναν καὶ διὰ τινῶν ἐπιχαρίτων φιλοφρονημάτων πρὸς τὴν μαρκησίαν, ἔσπευσε νὰ ἐπιστρέψῃ ἐκ Βερσαλλίας.

Διὰ τῆς ἀνοικτῆς θύρας ἐφαίνοντο αἱ εὐεεῖδες νεάνιδες τοποθετημέναι ἤδη πρὸ τῶν ἀναλογίων καὶ ἡ Ἀντωνιέττα στηριζομένη θλιβερώς εἰς τὴν παραστάδα τῆς θύρας ἀνεζήτηε μάτην ἐντὸς τῆς αἰθούσης τὸν Γεράρδον, ὅστις προσήλου ἀπλήστως ἐπὶ τῆς νεάνιδος τοὺς ὀφθαλμούς του, ἀλλὰ δὲν ἠδύνατο νὰ φανῆ ἀπροκαλύπτως εἰς αὐτήν, διότι ἄλλως ἐκ τῶν προτέρων θ' ἀπεδείκνυε πόσον ἦσαν πρᾶγματι βίβηλοι αἱ θεατρικαὶ παραστάσεις καὶ πόσον εἶχον δίκαιον οἱ λαζαρισταὶ καὶ οἱ ἐφημέριοι ἀπαγορεύοντες τὰς τραγωδίας, τὰς παριστανόμενας παρὰ νεανίδων.

Μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ βασιλέως, ἡ κυρία Μαιντενῶν διέταξε τὸν Λαβερνή

νά κλείση τὴν θύραν τοῦ δωματίου ἐκείνου. Ὁ νέος ἐξελθὼν τῆς κρύπτης του, ὑπήκουσε μετὰ στεναγμοῦ χαρᾶς ἅμα καὶ λύπης ἐπρόκειτο τέλος πάντων νὰ τὸν ἴδῃ ἡ μνηστὴ του, τὴν ὥραν, καθ' ἣν ἐμελλε ν' ἀποχωρισθῇ αὐτῆς.

Ἄλλ' ὅταν τις ἀγαπᾷ πολύ, δὲν στερεῖται καὶ δόσεώς τινος μεγαλοφύιας καὶ λὲν λησμονεῖ ὅτι ἡ θύρα κλείεται καὶ ἔσωθεν καὶ ἔξωθεν, οἱ δὲ δάκτυλοι ἐφαρμυζόμενοι ἔξωθεν προκαλοῦσι τὴν ἐπαφὴν χειρὸς ἐπικουροῦ, ἥτις δύναται νὰ βοηθήσῃ αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ ἐτέρου μέρους ὅπως κλεισθῇ ἡ θύρα.

Τοῦτο δὲ καὶ συνέβη. Μόλις ἡ Ἄντωνιέττα εἶδε τὸν Γεράρδον καὶ εὐθύς τὸ βλέμμα τῆς, εἰς ὃ συνεκεντρώτο ὅλον τὸ αἶσθημα τῆς καρδίας τῆς, ἐρρίφθη ἐπ' αὐτοῦ. Τὰ βλέμματά των διεσταυρώθησαν κατὰ τὴν βραχεῖαν ἐκείνην στιγμήν, αἱ χεῖρές των συννητήθησαν παρὰ τὸ ψυχρὸν κλειθρὸν ἡ μεγάλη δὲ αὕτη εὐτυχία δὲν προῦξήνησεν οὐδὲ τὸν ἐλάχιστον ἔλεγχον εἰς τὴν συνείδησιν τῆς κυρίας Μαιντενῶν, ἀφοῦ οὔτε κἀν ἠθέλησε νὰ ἴδῃ τὸ μειδιάματά των.

Ἀφοῦ ἐγένοντο ἄφαντοι αἱ νεάνιδες καὶ ὁ βασιλεὺς ἐξῆλθεν, ἡ σκηνὴ ἤλλαξε παραδόξως ὅψιν διὰ πάντα παρατηρητήν. Ὁ Ρακίνας, ὁ Γεράρδος καὶ ὁ Βελαιρ ἀπεπέμφθησαν ὡς ἐπίσης καὶ ὁ Ρυβαντέλ μετὰ σπουδῆς, ἦν δὲν ἠδύνατο νὰ ἐννοήσωσιν. Ἡ μαρκησία προσδιώρισε νέαν συνέντευξιν ὁ ποιητῆς, ὁ μουσικὸς καὶ ὁ μνηστὴρ ἀπεχαιρέτισαν τὴν μαρκησίαν, ὁ μὲν πρῶτος τεθλιμμένος, ὁ Ρυβαντέλ ὠργισμένος, διότι ἐματαιώθη ἡ παράστασις, οἱ δὲ ἄλλοι ὑπόυλως φαιδροὶ ἐνόσω ἀπεμακρύνοντο.

Ἡ μαρκησία παρήγγειλε καὶ μακρόθεν εἰς τὸν Βελαιρ νὰ εἶνε ἕτοιμος καὶ νὰ ἔρχηται ἐνίοτε διὰ τὰ μαθήματα εἰς τὸν Ρακίαν συνέστησε νὰ ἔχη θάρος καὶ εἰς τὸν Γεράρδον νὰ ἔχη ὑπομονήν. Ὁ Ἰασπίνος, ὅστις ἠτοιμάζετο νὰ τοὺς ἀκολουθήσῃ, ἐσταμάτησε διὰ μιᾶς ἀκούσας ἐν: *Μείνατε!* τὸ ὅποιον ἦτο ἀνταξίον τοῦ περιφήμου *Ἐξέλθετε!* τοῦ ἐν τῇ τραγωδίᾳ *Βαγιαζήτ*.

— Ναί, μείνατε, προσέθηκεν ἡ μαρκησία, οἱ κύριοι οὗτοι θὰ ὁμιλήσουν εὐχαρίστως ἐνώπιον ὑμῶν, σεβασμιώτατε ἐπίσκοπε.

Εὐθύς δὲ ὡς οἱ βέβηλοι ἀπεπέμφθησαν καὶ ἡ σκηνὴ ἐκ νέου μετεβλήθη. Ὁ ἀρχιεπίσκοπος, ὃν ἡ παρουσία τοῦ Ἰασπίνου ἐστενοχώρει ὅπως οὖν, μεταβάς ἔκλεισε τὰς θύρας, ὠδήγησε τὸν πᾶτερ Λασαίτ εἰς τὸ μέσον τῆς αἰθούσης καὶ ἀποτεινόμενος πρὸς τὴν κυρίαν Μαιντενῶν, ἐνῶ ὁ Ἰασπίνος ἴστατο ἐντὸς βλέπων τὰς μυστηριώδεις ἐκείνας προετοιμασίας,

— Κυρία, εἶπε, προσέφρων μίαν πρὸς μίαν τὰς λέξεις, ὡς νὰ ἐφοβῆτο μήπως προσφέρῃ δύο ταῦτοχρόνως, ἐλάβομεν τὴν τιμὴν ὁ πατὴρ Λασαίτ καὶ ἐγὼ νὰ σᾶς παρακαλέσωμεν νὰ μᾶς χορηγήσετε τὴν συνέντευξιν ταύτην, διὰ νὰ σᾶς ἀνακοινώσωμεν ἐπιστολὴν τοῦ ἀγίου ἡμῶν πα-

τρὸς, τοῦ πάπα. Ὁ ἀγιώτατος ἡμῶν πατὴρ συνεβουλεύθη τὸ ἰδιαίτερόν του συμβούλιον, ἐζήτησε δὲ καὶ τὴν γνώμην τῶν ἐξοχωτέρων διανοιῶν τῶν διευθυνουσῶν τὰ πλεῖστα τῶν εὐρωπαϊκῶν ἀνακτοβουλίων. Ἴδου ἡ κατὰ γράμμα ἀπάντησις αὐτοῦ, γεγραμμένη διὰ συνθηματικῶν ἀριθμῶν εἰς τὸ ἔγγραφο, ὅπερ ἐλάβομεν. Ἐπιτρέψατε νὰ σᾶς ἀνακοινώσωμεν, ἀφοῦ ἐμελετήσαμεν καὶ ἐξηγάγομεν τὴν ἔννοιαν, ἐγὼ καὶ ὁ αἰδέσιμος πᾶτερ Λασαίτ, οὗ τὴν μαρτυρίαν ἐπικαλοῦμαι.

Ὁ πνευματικὸς τοῦ βασιλέως ἔνευσε καταφατικῶς.

— Τί ἀκούω! εἶπε καθ' ἑαυτὸν ὁ Ἰασπίνος σμικρὸς ὡς ἄκαρι ἐνώπιον τοῦ συμβουλίου ἐκείνου, ὅπερ ἐλάμβανε πάσας τὰς διαστάσεις συνωμοσίας αὐλικῆς.

Ὁ κύριος Ἀρλαὶ ἐξῆγαγε παχὺ ἔγγραφο ἀπὸ τὰ βάθη τῆς περισκελίδος του, αἵτινες, ὡς γνωστὸν, ἦσαν τὸ χαρτοφυλάκιόν του.

— Ὅμιλήσατε, κύριοι, εἶπεν ἡ μαρκησία ἀτάραχος, κατὰ τὸ φαινόμενον, καίτοι ὅλον τὸ αἶμα εἶχε φύγει ἐκ τῶν παρειῶν τῆς συρρεῦσαν ὀρηκτικῶς εἰς τὴν καρδίαν τῆς.

— Κυρία, εἶπεν ὁ ἀρχιεπίσκοπος, ὅστις δὲν ἦτο πλέον ὁ ἄνους ἐκείνος ἐπιλήσιμων ὃν γινώσκωμεν, ἀλλὰ πονηρὸς διπλωμάτης πεπροικισμένος δι' εὐρείας μνήμης, ὁ ἀγιώτατος ἡμῶν πατὴρ μετὰ λύπης βλέπει τὸν πόλεμον τὸν κατασπαράσσοντα τὴν Εὐρώπην καὶ διαιροῦντα τοὺς χριστιανούς ἡγεμόνας. Βεβαίως ὁ κύριος αἴτιος τοῦ πολέμου, ὁ πρίγκηψ τῆς Ὁράνζης δὲν εἶνε καθολικός, καὶ τὸ συμφέρον τῆς Ἐκκλησίας θὰ ἦτο, κατὰ τὸ φαινόμενον, νὰ τὸν καταδιώξῃ μέχρι τῆς καταστροφῆς του· ἀλλ' ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του σήμερον συνενοῦνται δύο στέμματα, δύναται δὲ νὰ παρατείνῃ ἐπὶ τοσοῦτον τὸν ἀγῶνα, ὥστε νὰ καταστήσῃ αὐτὸν ἀπαίσιον εἰς τοὺς ἐν αὐτῷ ἀναμειγμένους καθολικούς. Ὁ ἀγιώτατος ἡμῶν πατὴρ φρονεῖ λοιπὸν ὅτι προτιμότερον εἶνε νὰ ἐπιδιωχθῇ ἡ εἰρήνη καὶ σᾶς παρακαλεῖ νὰ μεσολαβήσητε παρὰ τῷ βασιλεῖ, ὅπως τὴν ἐπιτύχητε. Αὐτὸ εἶνε τὸ πρῶτον μέρος τῆς ἐπιστολῆς. Ἴδου νῦν καὶ τὸ δεύτερον. Ἐπιτρέψατέ μοι, κυρία, νὰ τηρήσω σιγὴν καὶ νὰ καταλείπω τὸν λόγον εἰς τὸν πνευματικὸν τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος. Πρόκειται περὶ πραγμάτων ἀρκετὰ λεπτῶν, περὶ ὧν δὲν δύναται νὰ ὁμιλήσῃ πᾶς ξένος πρὸς τὴν ἐμπιστοσύνην τοῦ βασιλέως.

— Ὅμιλήσατε λοιπὸν, κύριε, εἶπε ξηρῶς ἡ μαρκησία πρὸς τὸν πᾶτερ Λασαίτ.

— Κυρία, εἶπεν ὁ Ἰησοῦιτης, ὁ ἀγιώτατος ἡμῶν πατὴρ βλέπει μετὰ λύπης τὴν περίπλοκον καὶ δυσχερῆ θέσιν, εἰς ἣν εὐρίσκειται ὁ βασιλεὺς ἀπέναντι τῆς Εὐρώπης μετὰ τὸ κρύφιον συνοικέσιον, τὸ ὅποιον ἡ ὑμετέρα ἀφιλοκέρδεια δὲν ἐπιτρέπει νὰ δημοσιευθῇ ὡς ἔπρεπεν. Μετὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς εἰρήνης ἐν Εὐρώπῃ ὁ ἀγιώτατος ἡμῶν πατὴρ φρονεῖ ὅτι τὸ καλὸν παράδειγμα πρέπει νὰ δοθῇ παρὰ τοῦ χριστιανικωτάτου βασιλέως, πρωτοτάκου

υἱοῦ τῆς Ἐκκλησίας, σᾶς προτρέπει δὲ κατὰ συνέπειαν νὰ καταστήσητε γνωστὸν δημοσίᾳ τὸ συνοικέσιον τοῦτο, τὸ ὅποιον, ὡς λέγει καὶ ὡς γράφεται εἰς τὴν ἐπιστολὴν του, θὰ τύχῃ τῆς ἐπιδοκιμασίας οὐ μόνον αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ δύο ἐκ τῶν κυριωτάτων ἡγεμόνων, ἦτοι τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος Γουλιέλμου τοῦ Γ', βασιλέως τῆς Ἀγγλίας καὶ τοῦ δουκὸς τῆς Σαβοΐας, ἀμφοτέρων εὐγνωμονούντων διὰ τὰς εὐμενεῖς ἐνεργείας, ἃς κατεβάλατε ἀείποτε ὑπὲρ τῆς γενικῆς εἰρήνης. Ὁ ἀγιώτατος ἡμῶν πατὴρ δὲν ἀμφιβάλλει ὅτι θὰ ἐργασθῆτε μετὰ προθυμίας πρὸς κατάπαυσιν παντὸς σχίσματος, παντὸς πολέμου, παντὸς σκανδάλου διὰ τῆς συντόνου ἐκπληρώσεως τοῦ φυσικοῦ καὶ θρησκευτικοῦ νόμου, ἀφοῦ εἴσθε ἤδη σύζυγος τοῦ βασιλέως καὶ πράγματι καὶ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ.

Ἡ μαρκησία ἔκλινε τὴν κεφαλὴν ἀδυνατοῦσα νὰ βαστάσῃ χωρὶς νὰ καμφθῇ τὸ βάρος τῆς εὐτυχίας ἐκείνης, ἦν ὁ Θεὸς κατέπεμπε καὶ δευτέραν φορὰν εἰς τὴν εὐγενῆ αὐτῆς φιλοδοξίαν.

— Διὰ τοῦτο, ὑπέλαβεν ὁ ἀρχιεπίσκοπος, ἰκετεύομεν τὴν ὑμετέραν Μεγαλειότητα νὰ ἐνδώσητε εἰς τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ ἀγιωτάτου ἡμῶν πατρὸς νὰ θέσῃτε τέρμα εἰς τὸν πόλεμον τὸν καταβιβρώσκοντα τὴν εὐημερίαν τοῦ βασιλείου καὶ εἰς τὴν συκοφαντίαν τὴν καταβιβρώσκουσαν τὴν δόξαν τῆς ὑμετέρας φήμης.

Ἡ μαρκησία ἀνύψωσε τὸ ὄχρον καὶ σκεπτικὸν μέτωπόν τῆς.

— Κύριοι, εἶπε, τὴν εἰρήνην, τὴν ὁποῖαν μοῦ ζητεῖτε, νύκτα καὶ ἡμέραν ἐργάζομαι, ὅπως τὴν ἐπιτύχω. Δέομαι εἰς τὸν Θεόν, καθικετεύω τὸν βασιλέα, τείνω τὴν χεῖρα πρὸς πάντας ἐκείνους ὅσοι ὡς ἐγὼ ἐπιθυμοῦσι τὴν εὐημερίαν τοῦ Κράτους καὶ τὴν ἀνάπαυσιν τῆς ἀνθρωπότητος. Ἄλλ' ἔχω ἓνα ἀντίπαλον, ὅστις καίτοι καταβάλλεται πάντοτε, πάντοτε ἀνίσταται. Εἰς μάτην ὁ Θεὸς ποιεῖ θαύματα, οἷον τὸ τοῦ Σαλῶν, ἐπὶ παραδειγματι, ὅπως φωτίσῃ τὸν βασιλέα, οἷον ἡ συνάντησις μου μετὰ τοῦ βασιλέως Γουλιέλμου εἰς Ἅγιον Γισλανόν, ὅπως συνδιαλλάξῃ τὴν ἀμειλικτον θεωρουμένην ἔχθραν ὁ ἀντίπαλος, περὶ οὗ σᾶς λαλῶ, ἐξαλείφει τὸ ἀποτέλεσμα παντὸς θαύματος· αὐτὸς ἐπιθυμεῖ τὸν πόλεμον, τὸν ἐπιχειρεῖ καὶ θὰ τὸν ἐπιχειρῇ. Προφυλάχθητε, κύριοι· καὶ ἐγὼ ἡ ἴδια ἐδέησε νὰ ὑποχωρήσω ἀπέναντι τῆς τοιαύτης φοβερᾶς ἀποστολῆς, ἀφοῦ κανεὶς δὲν μ' ἐβοήθησεν. Καὶ αὐτὸς ὁ ἀγιώτατος ἡμῶν πατὴρ θὰ ἐναυάγει. Ὑμεῖς, οἵτινες μοῦ φέρετε τὸ ἄγγελμά του καὶ μὲ συμβουλεύετε ν' ἀποκαταστήσω τὴν εἰρήνην ἐν Εὐρώπῃ, μοῦ φέρετε ταῦτοχρόνως καὶ τὰ μέσα ὅπως τὸ ἐπιτύχω;

Ὁ Ἰασπίνος ἀκούσας τοὺς λόγους τούτους ἐφοβήθη μήπως ἴδῃ ἀναπηδῶσαν ἀπὸ τοῦ πατώματος τὴν ἐξωργισμένην σιάν τοῦ ἐπιφόβου Λουδοῦ.

Ἐπεται συνέχεια.

FORTUNÈ BOISGOBBEY

ΤΟ ΚΟΜΜΕΝΟ ΧΕΡΙ

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

[Συνέχεια]

Και ἄμα εἶδε τὸ ὄχημα νὰ σταθῆ παρὰ τὴν γωνίαν ὁδοῦ τινος, ἡ ὁποία τῷ ἐφάνη γνωστή, μόλις ἐδυνήθη νὰ τὸ πιστεύσῃ.

Ἡ ὁδὸς αὕτη ἦτο ἐκείνη, ἐν ἣ κατὰ τινα νύκτα τοῦ Νοεμβρίου εἶχεν ὀδηγήσει τὴν κυρίαν Σερζάν, καὶ ἐν ἣ εὐρίσκειτο μέγαρον τι ἐγκαταλειφθὲν πρὸ ἑξ ἑβδομάδων ὑπὸ τῶν ἰδιοτρόπων ἐνοίκων του.

— Νὰ σταθοῦμε, κύριε; ἠρώτησεν ὁ εὐφυῆς ἀμαξηλάτης. Νὰ ποῦ κατεβαίνουν οἱ δύο ἀπὸ τὸ ἀμάξι καὶ κατέβηκε ἀπὸ 'πίσω καὶ ἡ κυρία. Φαίνεται πῶς ἐφθασαν. Πληρώνουν.

— Προχώρα, εἶπεν ὁ Μάξιμος, μόνον πέρασε ἀπὸ τὴν ἄλλην πλευρὰν καὶ πῆγαινε σιγὰ-σιγὰ τὸ ἄλογο σου.

Δὲν ἦτο κακὴ σκέψις αὕτη, ἀφοῦ τῷ ἐπέτρεπε νὰ προχωρή, ἐνῶ συγχρόνως θὰ ἔβλεπε χωρὶς νὰ κινή τὴν περιέργειαν.

Ἐπέτυχε δὲ τὸ σχέδιον καὶ πέραν τῶν ἐλπίδων του.

Καθ' ἣν στιγμὴν ἐφθάνεν εἰς τὴν κορυφὴν τῆς ὁδοῦ Ζουφροᾶ, ἡ μελαγχροινὴ καὶ οἱ δύο σύντροφοί της εἰσῆρχοντο πεζῇ ἀποστείλαντες ὀπίσω τὸ ὄχημά των.

Ἡ βικιτρία ἐξηκολούθησεν τὸν δρόμον της, ἀλλ' ἄμα παρήλθε τὴν γωνίαν τῆς ὁδοῦ, ὁ Μάξιμος ἠγέρθη καὶ ἔθηκε τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ ὤμου τοῦ ἀμαξηλάτου λέγων αὐτῷ χαμηλοφώνως:

— Γρήγορα, δεξιά' στάσου καὶ μὴ κινήθης ὡς ποῦ νὰ ἔλθω. Πάρε εἴκοσι φράγκα ἐμπροστά . . . Πιθανὸν νὰ σὲ κρατήσω ὅλην νύκτα.

— Καλά, εἶπεν ὁ ἀμαξηλάτης, ἐκατάλαβα. Κυνηγᾶς τὴν κυρά. Μ' ἀρέσουν καὶ 'μένα αὐτὰ τὰ πράγματα. Μὴ φοβᾶσαι, τὸ ἄλογο εἶνε 'ξεκούραστο καὶ βαστάῃ ὡς τὸ πρωί, καὶ ἂν ἔχῃς ἀνάγκην νὰ βάλω κανένα χερί . . . φώναξέ με καὶ 'γὼ εἶμαι 'δῶ.

— Καλά, καλά, εἶπεν ὁ Μάξιμος κατερχόμενος.

Καὶ ἔτρεξε νὰ κρυβῆ εἰς τὴν γωνίαν τῆς ὁδοῦ.

Ἐφθασε, καθ' ἣν ὥραν ἡ μελαγχροινὴ ἔσυρε τὸ κωδώνιον εἰς τὴν θύραν, ὅπου ἄλλοτε ἐφύλαττεν ὁ κέρβερὸς μετὰ τὰ κόκκινα μουστάκια.

Ἡ θύρα ἦνοιξεν ἀμέσως καὶ ἐπανεκλείσθη, ἄμα ἡ κυρία Σερζάν καὶ οἱ φίλοι της εἰσῆλθον.

Ὁ Μάξιμος ἔμεινε κατάπληκτος.

Τὴν λύσιν ταύτην καὶ μόνον δὲν εἶχε προίδει, καὶ ὅσῳ πλείοτερον ἐσκέπτετο, τοσοῦτον ἐδυσκολεύετο νὰ τὴν ἐξηγήσῃ.

Ἐπρεπεν ὅμως νὰ ἐνεργήσῃ, ἢ τοῦλάχιστον νὰ ἐξιχνιάσῃ τὸ μυστήριον.

Καὶ πῶς; Αἱ καλλίτεροι ἰδέαι γεννῶνται ἐν στιγμαῖς μεγίστης ἀμηχανίας.

— Διάβολε, ἀνέκραξεν ὁ Μάξιμος, τὸ

καλλίτερον ποῦ ἔχω νὰ κάμω, εἶνε νὰ τρέξω εἰς τὸν παλαιόν μου φίλον τὸν ἀντικρυνὸν θυρωρόν.

Θὰ μ' ἐνθυμεῖται καλὰ, ἐλπίζω' εἴκοσι φράγκα τοῦ ἔδεινα κάθε φορὰ ποῦ 'μιλοῦσα μαζὶ του, καὶ ἀπόψε τοῦ δίδω σαράντα εὐχαρίστως, ἀρκεῖ νὰ με ὑπηρετήσῃ.

Καὶ 'μπορεῖ νὰ τὸ κάμῃ καλλίστα. Θὰ μοῦ 'πῆ τί συνέβη ἀφ' ὅτου ἔφυγα. Ἀπὸ πότε πάλιν κατοικήθη καὶ ἂν ἡ ἀρκουῖδα τῶν Καρπαθίων ἐφάνη πάλιν.

Πιστεύω μάλιστα, ὅτι δὲν θὰ μοῦ ἀρνηθῆ τὸ θεωρεῖόν του καὶ ὅπου 'μπορῶ νὰ παραφυλάττω τοὺς κυρίους ποῦ ἐμβήκαν μέσα.

'Αρκεῖ νὰ μὴ κοιμᾶται.

'Ανέσυρε τὸ ὥρολόγιόν του καὶ εἶδεν, ὅτι ἦτο ἡ δεκάτη καὶ ἡμίσεια.

— 'Οχι, ἐπανέλαθεν, οἱ ἔνοικοί του βέβαια δὲν ἐπιστρέφουν τόσον ἐνωρίς. Θὰ εἶνε ἔξυπνοι ἀκόμη. Ἄς μὴν ἀργοποροῦμεν λοιπόν.

Ἡ ὁδὸς φωτιζομένη καλῶς ἦτο ἔρημος καὶ σιωπηλή. Οὐδεὶς διαβάτης, οὐδεὶς θύρῳχος.

Ὁ Μάξιμος ἔβη κατὰ μῆκος τῶν τεύχων. Δὲν ἐφοβήθη μήπως τὸν ἴδωσιν ἐκεῖνοι, τοὺς ὁποίους κατεσκόπευε, διότι εἶχον καὶ οἱ τρεῖς εἰσέλθει. Ἀλλ' οὐδὲ ἐφοβείτο, ὅτι θὰ στείλωσιν ὑπηρετήν τινα νὰ περισκοπήσῃ τὰ πέριξ, διότι δὲν ἔδωκαν καμμίαν προσοχὴν εἰς τὴν ἀμαξάν, τὴν ἐπομένην τῇ ἰδικῇ των.

Πράγματι δὲ ὁ ἀνεψιὸς τοῦ κυρίου Δορζερ ἔφθασε χωρὶς νὰ συναντήσῃ τινα πρὸ τῆς θύρας τῆς ἀπέναντι πρὸς τὸ μέγαρον οἰκίας.

Ἐξ ἐκείνης τῆς θέσεως ἀπεκαλύπτετο ἐξ ὀλοκλήρου ἡ πρόσοψις τῆς μυστηριώδους ταύτης κατοικίας, καὶ παρατήρησεν ὅτι δὲν ἐφαίνετό τις εἰς τὰ παράθυρα.

Τὸ πᾶν σκοτεινόν, ὡς καὶ καὶ καθ' ἣν ἐσπέραν ὠδήγει ἐκ τοῦ σκέτιν τὴν αὐτοκαλουμένην κυρίαν Σερζάν.

Βεβαίως δὲ αἱ αἰθουσαι τῆς ὑποδοχῆς δὲν ἔβλεπον πρὸς τὴν ὁδόν.

Λίαν δὲ ἱκανοποιήθη ὁ Μάξιμος ἰδὼν φῶς λάμπον εἰς τὸ μικρὸν οἰκῆμα τοῦ θυρωροῦ, τοῦ ὁποίου ἡ ἀνταύγεια ἐξήρχετο διὰ τινος παραθύρου.

Διὰ τοῦ παραθύρου τούτου, ἄνευ παραπετασμάτων, εἶδεν αὐτὸς τὸν θυρωρόν στηριζόμενον ἐπὶ τῆς τραπέζης διὰ τῶν ἀγκῶνων, καπνίζοντα τὴν πίπα του καὶ ἀναγινώσκοντα ἐσπερινὴν τινα ἐφημερίδα, τὴν ὁποίαν ἴσως τις τῶν ἐνοίκων του ἐπερίμενεν ἀνυπομόνως.

Σύντροφοί του ἦσαν χονδρὰ τις γαλῆ καὶ ἀποπτλωθεὶς ψιττάκος. Ἦτο βεβαίως ἄγαμος, καὶ τοῦτο ἐξυπηρετεῖ θαυμασιῶς τὰ σχέδια τοῦ Μάξιμου, διότι κυρία τις Βιδάρ ἴσως ἤθελε περιπλέξει τὴν ὑπόθεσιν.

'Ἄλλ' ὁ κύριος Βιδάρ δὲν εἶχε τρυφερόν ἡμῖς ὅποτε ὁ Μάξιμος θὰ ἠναγκαζέτο νὰ ἐμπιστευθῆ τὴν ὑπόθεσιν καὶ εἰς τὴν κυρίαν του, ὥστε ἔσπευσε νὰ τὸν πλησιάσῃ ἀμέσως διὰ νὰ τὸν καταστήσῃ σύμμαχόν του.

Πῶς ὅμως νὰ τὸν εἰδοποιήσῃ διὰ νὰ εἰσέλθῃ;

'Ἀντὶ νὰ σῶρῃ τὸ κωδώνιον ἐπροτίμησε νὰ κτυπήσῃ εἰς τὴν ὕαλον τοῦ παραθύρου, πρᾶγμα ἀπλοῦστερον καὶ ἀσφαλέςτερον, ἐνῶ συγχρόνως παρεφύλαττε καὶ τὸ ἀντικρυνὸν μέγαρον.

Εἰς τὸν θύρῳχον ὁ θυρωρὸς κατέθηκε τὴν ἐφημερίδα του, καὶ βλέπων ἀνθρώπινον σχῆμα ὀπισθεν τοῦ παραθύρου, ἔσπευσε ν' ἀνοιξῆ.

— Μὴ φοβῆσαι, τῷ εἶπε χαμηλοφώνως ὁ ἐξάδελφος τῆς 'Αλίκης' με γνωρίζεις. Εἶμ' ἐγὼ ποῦ μοῦ ἔδωκες τὸν περασμένο μῆνα πληροφορίας γιὰ 'κεῖνον τὸν Πρῶσσον.

— Πῶς, σεῖς εἴσθε, κύριε! ἀνέκραξε καὶ τέτοια ὦρα!

— Ναι' ἤλθα νὰ σὲ παρακαλέσω κάτι τι.

— Ἐλεύθερα, κύριε, ὅ,τι θέλετε.

— 'Μπορεῖς νὰ με δεχθῆς μέσα ἀμέσως;

— Εὐχαρίστως καὶ 'μπορεῖτε νὰ μείνετε ὅσῳ θέλετε.

— Αὐτὸ καὶ 'γὼ ἤθελα νὰ σὲ παρακαλέσω. Ἐχω ἀνάγκην νὰ μείνω ἐδῶ μίαν ἢ δύο ὥρας.

Καὶ ἐπειδὴ ὁ θυρωρὸς ἐφαίνετο ἐκπλησόμενος, ὁ Μάξιμος ἔσπευσε νὰ προσθέσῃ:

— Συμβαινούν νέα πράγματα ἀντικρῦ.

— Μπᾶ!

— Ναι, καὶ σπουδαῖα μάλιστα. Ἀλλὰ μὴ μ' ἀφήνης τόσον ὥραν ἀπ' ἐξῶ. Δὲν θέλω νὰ με 'δοῦν ἀπ' ἀντικρῦ.

— Ἐρχομαι, σταθῆτε, εἶπεν ὁ κύριος Βιδάρ.

Καὶ κλείσας τὸ παράθυρον ἔσπευσε νὰ ὑποδεχθῆ τὸν ἀπροσδόκητον ἐπισκέπτην.

— Γρήγορα, εἶπεν ὁ Μάξιμος εἰσδύων, ἄς ἔμβωμεν μέσα.

Ὁ θυρωρὸς ὠδήγησεν εἰς τὸ δωμάτιον τοῦ τὸν Μάξιμον, εἰπόντα αὐτῷ:

— Σβῦσε τὸ φῶς, σὲ παρακαλῶ.

— Τὸ φῶς; μᾶ. . .

— Κρύψε το λοιπόν σὲ μιὰ γωνία, ἀφοῦ δὲν θέλῃς νὰ τὸ σβύσης. Νά, πάρε καὶ σαράντα φράγκα γιὰ τὴν ἀταξίαν ποῦ σοῦ ἐπροξένησα.

Ὁ Βιδάρ τὰ ἔχωσε εἰς τὰ θυλάκια του καὶ ἔθηκε τὸν λύχνον του ὑπὸ τὴν τράπεζαν ψιθυρίζων:

— Σὰς εὐχαριστῶ πολὺ, κύριε, ἀλλὰ σὰς βεβαιῶν ὅτι αὐτὸ ποῦ κάμνω, δὲν τὸ κάμνω διόλου ἀπὸ συμφέρον.

— Τὸ 'ξεύρω, εἶπεν ὁ Μάξιμος. Καὶ τόρα ἔλα νὰ σταθοῦμε 'πίσω ἀπὸ τὸ παράθυρο καὶ νὰ 'μιλήσωμε.

Ὁ θυρωρὸς ἔσπευσε ν' ἀκολουθήσῃ ἀνθρώπων παρέχοντα τόσον ἐλευθέρια δῶρα καὶ ἔχοντα τρόπους μυθιστορικοῦ ἥρωος.

— Ἀπὸ πότε ἐγύρισαν 'πίσω οἱ ἐνοικιασταὶ τοῦ σπιτιοῦ αὐτοῦ; τὸν ἠρώτησεν.

— Ἐγύρισαν 'πίσω! ἀνέκραξεν ὁ κύριος Βιδάρ. Μὰ δὲν ἔμαθε κανεὶς τίποτε, καὶ οὔτε βέβαια θὰ μάθῃ. Ἐσεῖς 'ξέρτε πολὺ καλά, πῶς ἐκεῖνος ὁ Πρῶσσος ἔφυγε' πᾶνε τόρα ἐξ ἑβδομάδες, καὶ ὁ ἀστυνόμος ἤλθε καὶ ἔκανε ἐπιθεώρησι, καὶ δὲν εὐ-

ήθελε άλλο τίποτε από μοκαλές ρακή και ξεφλουδίσματα πατάτας.

— 'Απατάσαι, εύρηκαν και πολύ ώρα για έπιπλα. Είδα τον ιδιοκτήτην και μου είπε πως το ενοίκιον ήτο προπληρωμένον για τρία έτη. 'Ο άνθρωπος με της κόκκινων μουστάκων, δέν έφυγε δια παντός και ξαναήλθε.

— 'Αδύνατον! Δέν τον είδε κανείς.

— Φαίνεται εφρόντισε να έλθη την νύκτα. 'Αλλά τέλος, από αυτόν ή από άλλον, το σπίτι κατοικείται αυτήν την στιγμήν.

— 'Από τους ποντικούς βέβαια. Είνε κατάκλειστα και 'μπορείτε να 'δείτε. Τίποτε δέν άλλαξε από τότε που έφυγεν ο Πρωσσος.

— Μα δέν γίνεται, θα απατάσαι.

— "Ω! όχι κύριε. Την μισή μέρα μου την περνά έδω απ' έξω, και κανένα δέν είδα να έμβη εκεί μέσα, σάς όρκίζομαι.

"Επειτα αν έρχότανε κανείς θα το μάθαινε ή γειτονιά, αφού όλο για 'κείνο το σπίτι λέμε. Μερικοί μάλιστα βεβαιώνουν πως την νύκτα πηγαίνουν βρυκολάκoi ... μα έγω δέν πιστεύω.

— 'Απόψε τουλάχιστον έπηγαν δύο άνδρες και μία γυναίκα. Τους είδα 'που έμβηκαν μέσα.

— Είνε μαζί και ο Πρωσσος;

— "Οχι. οι άνδρες είνε ξένοι και τους γνωρίζω. 'Η γυναίκα είνε ή ίδια εκείνη 'που συνάδευσε την προτεραιάν της ήμέρας 'που μου έδωκε πληροφορίας. Μου είπε 'πεί πως λέγεται κυρία Σεζζάν.

— Ναι, 'θυμήθηκα, έθαρουσατε πως είνε κοκότα. Και είσθε βέβαιος πως είνε με δύο άνδρας μέσα;

— Βεβαιότατος.

— Μα αυτό είνε τρομερόν πράγμα, άνέκραξεν ο θυρωρός. 'Εκεί μέσα ο Θεός 'ξεύρει τί θα γίνη. Να 'πάγω να φωνάξω την αστυνομία;

— "Οχι. . . δέν είνε ανάγκη. Και επί τέλους με τί δικαίωμα. 'Η γυναίκα αυτή έχει βέβαια το δικαίωμα να πηγαίνη εις το σπίτι της με όποιον θέλει. θέλω μόνο να 'δω αν αυτοί οι άνδρες θα μείνουν ή θα φύγουν. Γιαυτό λοιπόν ήλθα έδω.

— 'Μπορείτε να κάμετε ό,τι θέλετε. 'Από 'δω τὰ βλέπετε όλα.

— Μίαν έρώτησι μόνον. Το σπίτι εκείνο έχει άλλην είσοδον;

— Δέν 'ξεύρω. 'Εχει κήπο από 'πίσω και παραπέρα οικόπεδα 'που φθάνουν εις την όδον 'Ανπέρ. 'Ο κήπος είνε κλειστός και αυτός, αν ο Πρωσσος έκαμε καμμιά πόρτα. . . μα πάλι όχι, γιατί άμα έμβηκα με τον αστυνόμο δέν είδα τίποτε.

'Μπαίνουν και βγαίνουν από την όδον Ζουφροά.

— Πώς είνε διηρημένον το σπίτι μέσα;

— 'Εμπροστά εις το ισόγειον ή τραπεζαρία και το μυλιαρδο. Γιατί όμως έχει μυλιαρδο; δέν 'μπόρεσα ακόμη να καταλάβω. Εις το πρώτο πάτωμα ένα μεγάλο σαλόνι. . . εις το δεύτερο δύο κρεβατοκάμαραις. . . από την άλλη πλευρά ένα μικρό σαλονάκι . . .

— Στάσου! για 'δέ φως εις το πρώτο πάτωμα, διέκοψεν ειπών ο Μάξιμος.

— 'Αλήθεια; έψιθύρισεν ο θυρωρός. Φωτίζουν το μεγάλο σαλόνι. 'Αναψαν δύο λάμπαις και καιριά όσα θέλεις.

— Δέν 'μπορείς πειρά να 'πής πως είνε ακατοίκητο.

— "Οχι. Και πρέπει νανε και πολύς κόσμος. Παντού, παντού άνάβουν φωτα'θαρρες πως έχουν φωταψία και καίνε και πυροτεχνήματα.

'Α! να, ήλθε και ή σειρά της τραπεζαρίας. 'Ενας πολυέλαιος, δύο πολυέλαιοι . . .

Μπή διάβολο! ή κοκότα λοιπόν έχει χορό και δείπνο.

— Χορό, δέν πιστεύω. . . γιατί είνε μόνον τρεις, μα δείπνο, πολύ πιθανόν, γιατί το συνειθίζει.

— Και οι υπηρέται! που τους εύρηκε τους υπηρέτας; Τρεις τέσσαρας είδα τώρα. Για 'δέτους που τρέχουν δεξιά - άριστερά. Μα τον Θεό αν έπίστευα εις τὰ μάγια, ήθελα να υποθέσω πως τὰ κάνει όλ'αυτά ο διάβολος. Γιατί από τότε 'που έκτίσθηκε το σπίτι δέν εφάνηκε διόλου φως εκεί μέσα.

— Και μου όρκίζεσαι πως πρό ολίγων ήμερών δέν είδες να έμβη κανένα εκεί μέσα.

— Ούτε ένα γάτο. 'Μπορείτε να 'ρωτήσετε όλους τους ενοικιάτορας. "Αν δέν ήταν πλαγιασμένοι ήθελε τρέξουν εις τὰ παράθυρα και θα έκαναν τόσφ θόρυβο 'που θα έμαζεύότανε ο κόσμος από κάτω.

— Ναι, έψιθύριζεν ο Μάξιμος όμιλών καθ' έαυτόν, είνε θαύμα. Δέν υπάρχει ζήτημα ότι ήλθαν την νύκτα οι υπηρέται και παρεσκευασαν τὰ πάντα προς υποδοχήν.

Ποιός τὰ έκαμεν αυτά και προς τίνα σκοπόν;

— 'Ξέρτε τί συμβαίνει, καθώς μου φαίνεται έμένα;

'Η κυρά, για να τους πάρη τον παρά τους, τους έφερεν έδω να στήσουν χαρτοπαίγνιο.

— Δέν πιστεύω. "Ηθελα όμως να μάθω τί συμβαίνει. "Όταν ήλθα δέν υπήρχε φως. . . και όμως ή γυναίκα και οι δύο σύντροφοί της έμβηκαν μέσα.

Είπες πως είνε ένα μικρό σαλονάκι από το μέρος του κήπου;

— "Οχι και τόσφ μικρό, και πολύ ώρα για έπιπλαρισμένο.

Μου φαίνεται 'σαν εκείνα που έχουν ή γυναίκες για να περνούν την ώρα τους.

— Αυτό είνε. 'Εκεί τους ώδήγησε κατ' εύθειαν.

Φυσικά το φως δέν φαίνεται από τον δροφό.

'Επειτα διέταξε να έτοιμάσουν την αίθουσαν.

Περιμένει λοιπόν να τελειώσουν για να περάσουν έδω.

— Αυτό σάς έλεγα και 'γώ. Θα καθίσουν πρώτα να φάνε, άλλ' όχι βέβαια τ' άπομεινάδια του Πρωσσου. Που όμως έπρομηθεύτικαν φαγητά;

Να σκάσω αν 'μπορώ να καταλάβω γιατί δέν εφάνηκε κανείς, κανείς.

— Μου έγγυασαι πως δέν υπάρχει άλλη θύρα από 'πίσω.

— 'Εγγυώμαι, αλλά δέν 'ξερω εις όλα αν δέν υπάρχει κανένα υπόγειο που να πηγαίνη ο Θεός 'ξεύρει που.

'Μπορεί ο Πρωσσος να έσκαψε κανένα τον καιρό 'που έκαθότανε μέσα.

— Δέν πιστεύω. 'Μπορεί όμως να πηδήση κανείς από τους τοίχους. "Α! να οι υπηρέται που φεύγουν.

'Ερχονται φαίνεται οι κύριοι να δειπνήσουν.

— Φαίνεται πως τους έπερίμεναν και τὰ είχαν έτοιμα, γιατί μόλις είνε ένα τέταρτο που ήλθαν.

— Το μαγειρείον είνε από το μέρος του κήπου βέβαια; ήρώτησεν ο Μάξιμος, προσπαθών να κατανοήση τὰ πράγματα.

— Ναι, απεκρίνατο ο θυρωρός, και την ήμέραν που έμβηκα μέσα, όλα τὰ μαγειρικά σκεύη ήταν καινούρια.

— Προσοχή! είπεν ο Μάξιμος, θέτων την χείρα επί του βραχιόνος του κύρ Βιδάρ, βλέπεις εκείναις ταις τρεις σκιαίς 'που φαίνονται από 'πίσω από τὰ παραπετάσματα;

— Βέβαια ταις βλέπω, έψιθύρισεν ο θυρωρός. Δύο μεγάλαις και μιὰ μικρότερη.

— 'Η γυναίκα και οι δύο άνδρες.

— Φαίνεται πως το τραπέζι δέν είν' έτοιμον, ή περιμένουν κανένα. Δέν έτοιμάζονται για να κατέβουν εις την τραπεζαρίαν.

— Και στέκουν όρθοι.

— "Α! για 'δέτε. 'Ο πεϊό ύψηλός χαιρετᾷ και δίνει το χέρι του 'στην κοκότα.

— "Α! α! εκείνος 'που χαιρετᾷ φεύγει. Τώρα φαίνονται μόνον ή δύο σκιαίς. Ποῦ πηγαίνει;

— Πάει να κοιμηθῆ. 'Ο άλλος είνε ο κύριος της κοκότας. 'Ενας φίλος τους συνάδευσε και τώρα τους καληνυχτίζει.

— "Αν ήταν έτσι, τότε δέν θ' αναβαν τους πολυελαίους.

'Επειτα δά 'μπορούμε να 'δούμε τί θα συμβῆ.

— 'Αλήθεια, γιατί κανείς δέν 'μπορεί να περάση χωρίς να τον 'δούμε.

— "Ας περιμένωμεν, είπεν ο Μάξιμος προσκολών σχεδόν το πρόσωπον επί των ύάλων.

'Η θέσις πράγματι ήτο καλλίστη. 'Υπήρχεν ο φανός του φωταερίου πλησίον του μεγάρου, και ο θυρωρός είχεν αποκρύψει το έν τῶ δωματίῳ φως. 'Εκ του παραθύρου του εφαινοντο τὰ πάντα, και οὔδέν έν αὐτῷ διεκρίνετο.

Παρήλθον πέντε λεπτά.

Το μέγαρον διετέλει πάντοτε υπό την άπλετον φωταψίαν, άλλ' αί σκιαί είχον εξαφανισθῆ.

Αίφνης ήνοιξεν άθουρόως ή μικρά θύρα δι' ής είχεν εισέλθει ή κυρία Σεζζάν την έσπέραν του σκετίρ.

"Επεται συνέχεια.

ΑΙΣΙΩΠΟΣ

Εὐχαρίστως ἀγγέλλομεν τοῖς ἡμετέροις ἀναγνώσταις, ὅτι ὁ κ. Ἄντ. Φραβασίλης ἤρξατο τῆς ἐκ τοῦ Ἰσπανικοῦ μεταφράσεως νέου καὶ ἀρίστου ἔργου τοῦ Ἰσπανοῦ συγγραφέως *Ιωάννου Βαλέρα*, ὑπὸ τὸν τίτλον :

ΠΕΠΙΤΑ ΧΕΜΕΝΕΣ

ἦν δημοσιεύσομεν εἰς τὰ «Ἐκλεκτὰ Μυθιστορήματα» ἐν προσεχῇ μέλλοντι.

Charles Nodier

ΟΙ ΤΥΦΛΟΙ

Διήγημα

Ἐκ δευτέρου ἐπεσκέφθη τὴν ὠραίαν καὶ μελαγχολικὴν κοιλάδα τοῦ Σαμουνοῦ, τὴν ὁποίαν δὲν θὰ ἐπανιδῶ πλέον!

Μετὰ νέας διέτρεξε ἡδονῆς τὸ ἐξ ἑλατῶν θελκτικὸν δάσος, ὅπερ περιβάλλει τὸ χωρίον τῶν Δασῶν. Ἀφικόμενη εἰς τὸ μικρὸν τοῦτο πεδῖον, τὸ ἀφ' ἡμέρας εἰς ἡμέραν ὑπὸ σωρῶν πάγων καταλαμβανόμενον, οἵτινες μεγαλοπρεπῶς κυριαρχοῦσι τῶν ὑψηλοτέρων κορυφῶν τῶν Ἄλπεων, καὶ ὅπερ δι' ἐλαφρᾶς κλίσεις καταλήγει εἰς τὴν γραφικὴν πηγὴν τοῦ Ἀρβεύρον. Ἐπιθύμουν νὰ ἴδω τοὺς κυανοὺς ἐκείνους κρυστάλλους, οἵτινες κατ' ἔτος μεταβάλλουσι θέαν, καὶ νὰ ζητήσω συγκινήσεις εἰς τὰς μεγάλας ταύτας σκηνὰς τῆς φύσεως. Ἡ κεκοπιακυῖά μου καρδιά εἶχεν ἀνάγκην αὐτῶν.

Δὲν εἶχον διανύσει τριάκοντα βήματα, ὅπότεν παρετήρησα, οὐχὶ ἀνευ ἐκπλήξεως, ὅτι ὁ Πύκ δὲν ἦτο πλησίον μου. Ἄλλοίμονον! δὲν θὰ ἐπειθετε αὐτὸν ν' ἀπομακρυνθῆ τοῦ κυρίου του, οὔτε μὲ τὴν ὑπόσχεσιν τῶν ὀρεκτικωτέρων καὶ ὠραιωτέρων ζυμαρικῶν. Ἠργήσεν ὁμως νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν πρόσκλησίν μου καὶ ἤρχισα ν' ἀνησυχῶ, ὅταν ὁ ὠραῖός μου Πύκ ἐπανῆλθε μὲ τὸ στενωχωρημένον ἦθος τοῦ φόβου, καὶ ἐν τούτοις μὲ τὴν θωπευτικὴν ἐμπιστοσύνην τῆς φιλίας, τὸ σῶμα στρογγύλον ὡς ἡμικύκλιον, τὸ ὄμμα ὑγρὸν καὶ ἱκετευτικόν, τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ κάτω, τόσῳ κάτω, ὥστε τὰ ὠτὰ του ἤγγιζον τὸ ἔδαφος. ὁ Πύκ ἦτο θηρευτικὸς τῆς Ἰσπανίας κύων.

Ἐὰν ἐβλέπετε τὸν Πύκ ἐν τοιαύτῃ στάσει, δὲν θὰ θὰ εἶχετε τὴν ἰσχὺν νὰ ὀργισθῆτε.

Δὲν τὸν ἐπέπληξα! ἐκεῖνος ἀνεχώρησε πάλιν καὶ πάλιν ἐπανῆλθε, καὶ ἐνῶ τὸ παίγιον τοῦτο ἐξηκολούθει, ἐπλησίασα, βαδίζων ἐπὶ τὰ ἴχνη του, τὸ ἔλκον αὐτὸν σημεῖον, ἕως οὗ ὑπὸ ἰσογενῶν συρόμενος συμπαθειῶν, ἢ ἂν προτιμάτε, ὡς ἐγώ, ὑπὸ δῶα ὁμοίων δυνάμεων, ἔμεινεν ἀκίνητος ὡς μαγνήτης μεταξύ δῶα σιδήρων τοποθετημένων εἰς ἴσην ἀπόστασιν.

Ἐπὶ τῆς πετρώδους σειρᾶς τῶν βράχων, ἐξ ἧς ὁ Πύκ μὲ ἀπεχώριζε μετὰ τοσαύτης ἀκριβείας, ὥστε καὶ ὁ ἀλάσθητος τοῦ Λαπλάς διαβήτης δὲν θὰ ἠδύνατο ἐκατέρωθεν νὰ παρεμβάλῃ ἐν μόνον γεωμετρικὸν σημεῖον, ἐκάθητο ἀξίεραστος νεανίας, θελκτικῆς φυσιογνωμίας, περιβεβλημένος ἐκνωφόριον χρώματος κυανού,

εἰς σχῆμα χιτῶνος, καὶ εἰς τὴν χεῖρα κρατῶν ράβδον μακρὰν ἐξ ἀρουφύλλου κεκαμμένην πρὸς τὰ ἄνω. Ἡ παράδοξος αὕτη ἐνδυμασία ἐδίδεν αὐτῷ ὁμοιότητά τινε πρὸς τοὺς ἀρχαίους ποιμένας τοῦ Πουσέν. Κόμη ξανθὴ καὶ βοστρυχώδης ἐπιπτεν ἐπὶ τοῦ γυμνοῦ τραχήλου του καὶ ἐκυμάτιζεν ἐπὶ τῶν ὤμων του. Τὸ ἦθος του ἦν σοβαρὸν, ἀλλ' ἀνευ αὐστηρότητος, μελαγχολικόν, ἀλλ' ἀνευ ἀθυμίας! τὰ χεῖλη του ἐξέφραζον ἀπαρέσκεϊαν, οὐχὶ ὁμως καὶ πικρίαν! μόνον τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ δὲν ἠδυνάμην νὰ ἐνοήσω. Ἦσαν μεγάλοι καὶ διαφανεῖς, ἀλλ' ἀπλανεῖς, ἐσθεσμένοι καὶ ἄφωνοι. Οὐδεμίαν ψυχὴ ἐκινεῖτο ὀπισθεν αὐτῶν.

Τοῦ ἀνέμου ὁ θύρυθος εἶχε καλύψει τὸν τῶν βημάτων μου. Οὐδὲν ἐφανέρωνεν ὅτι μὲ εἶχε παρατηρήσει. Ἐσκέφθη, ὅτι θὰ ἦτο τυφλός.

Ὁ Πύκ εἶχεν ἀκριβῶς παρατηρήσει πάσας μου τὰς ἐντυπώσεις, καὶ εἰς τὸ πρῶτον αἰσθημα εὐμενείας, ὅπερ εἶδεν ἀναβρῶνον ἐκ τῶν ὀμμάτων μου, ἔτρεξε πρὸς τὸν νέον τοῦτον φίλον.—Τίς θὰ ἐξηγήσῃ ἡμῖν τὴν συμπάθειαν τοῦ εὐγενεστέρου ὄντος τῆς φύσεως πρὸς τὸ ἀτυχέστερον, τοῦ κυνὸς πρὸς τὸν τυφλόν; «ὦ, Πρόνοια! εἶμαι λοιπὸν τὸ μόνον ἐκ τῶν τέκνων σου ἐγώ, ὅπερ ἐγκατέλειψας!..

Ὁ νεανίας ἐπέρασε τοὺς δακτύλους αὐτοῦ εἰς τὰς μακρὰς καὶ μεταξίνους τρίχας τοῦ Πύκ, μειδιῶν αὐτῷ μεθ' ἀπλότητος.

— Πῶς μὲ γνωρίζεις; εἶπεν, ἀφ' οὗ δὲν εἶσαι ἐκ τῆς κοιλάδος; Εἶχον καὶ ἐγὼ κύνα οὕτω παιγνήμενον καὶ ὠραῖον, ἴσως ὡς καὶ σύ; ἀλλ' ἦτο κυνηγετικὸς μὲ μαλλίον οὐλον—μὲ ἀφῆκε καὶ αὐτὸς ὡς οἱ ἄλλοι, ὁ ὕστατός μου φίλος, ὁ πτωχός μου Πύκ!..

— Παράδοξος σύμπτωσις! ὁ κύων σας ἐκαλεῖτο ὡς ὁ ἰδικός μου!..

— Ἄ! κύριε, εἶπεν ὁ νεανίας ἡμικειρῶμενος, κεκλιμένος ἐπὶ τῆς ἐξ ἀρουφύλλου ράβδου του, συγγνώμη, ἔνεκεν τῆς ἀσθενείας μου!..

— Καθήσατε, φίλε μου! Εἰσθε τυφλός;

— Τυφλός ἐκ γενετῆς.

— Οὐδέποτε εἶδατε;

— Εἶδον, ἀλλὰ πολὺ ὀλίγον! Ἐνθυμοῦμαι ἐν τούτοις ἀπῶς τὸν ἥλιον, καὶ ὅπότεν ἐγείρω τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς τὴν θέσιν, ἢν κατέχει ἐν τῷ οὐρανῷ, νομίζω ὅτι βλέπω σφαῖραν, ἣτις μοὶ ἀναπολεῖ τὸ χρωμᾶ του. Ὡσαύτως ἐνθυμοῦμαι τὸ λευκὸν τῆς χιόνος καὶ τὴν θέαν τῶν ὀρέων μας.

— Ὡστε ἀπωλέσατε τὴν ὄρασιν ἔνεκα δυστυχήματος;

— Δυστυχήματος, ὅπερ ὑπῆρξεν, ἀλλοίμονον! ἢ ἐλαχίστη τῶν συμφορῶν μου. Ἦμην δῶα ἐτῶν, ὅπότεν μεγάλη σωρὸς χιόνος καταπεσοῦσα ἐκ τῶν ὑψωμάτων τοῦ Φλεζέρ, συνέτριψε τὴν μικρὰν μας οἰκίαν. Ὁ πατήρ μου, ὅστις ἦτο ὀδηγός εἰς τὰ ὄρη ταῦτα, εἶχε διέλθει τὸ ἐσπέρας εἰς Πριερέ. Κρίνατε τὴν ἀπελπισίαν του, ὅπότεν εὔρε τὴν οἰκογένειάν του κα-

τετραμμένην ὑπὸ τῆς ἐνταῦθα τρομερᾶς ταύτης μάστιγος! Βοηθούμενος ὑπὸ τῶν συντρόφων του, κατώρθωσε νὰ διατρυπήσῃ τὴν χιόνα καὶ νὰ φθάσῃ μέχρι τῆς καλύβης μας, ἧς ἡ στέγη ἐρείδετο εἰσέτι ἐπὶ τῶν ἀσθενῶν αὐτῆς στηριγμάτων. Τὸ πρῶτον ἀντικείμενον, ὅπερ συνήντησεν ἦτο τὸ λίκνον μου! ἔθεσεν αὐτὸ κατ' ἀρχὰς ἐκτός, καὶ ἐκεῖ ὁμως ὁ κίνδυνος ἠύξανεν ἀκαταπαύστως, διότι καὶ αὐταὶ αἱ ἐργασίαι τῶν σκαφῶν συνήργησαν εἰς τὴν πτώσιν νέων ὄγκων καὶ εἶχον δονήσει τὴν εὐθραυστον ἡμῶν κατοικίαν. Εἰσήλθεν ἐντὸς αὐτῆς ὅπως σῶσῃ τὴν λιπόθυμον μητέρα μου, καὶ πρὸς στιγμὴν εἶδον αὐτόν, εἰς τὸ φῶς τῶν δαδῶν, ἃς ἔξω ἔκαιον, νὰ τὴν φέρῃ εἰς τὰς ἀγκάλας του, ἀλλὰ τότε τὸ πᾶν κατέρρευσεν. Ἐμείνα ὀρφανός, καὶ τὴν ἐπαύριον παρετήρησαν ὅτι ἀμαύρωσις εἶχε προσβάλει τοὺς ὀφθαλμοὺς μου. Ἦμην τυφλός.

— Δυστυχῆς παιδίον! οὕτω λοιπὸν ἐμείνατε μόνον, κατὰ μόνον;

— Ὁ δυστυχῆς οὐδέποτε μένει μόνος εἰς τὴν κοιλάδα μας. Πάντες οἱ κάτοικοι συνηνώθησαν ὅπως καθηδύνωσι τὴν συμφορὰν μου! ὁ εἰς μοὶ ἔδωκε στέγην, ὁ ἄλλος τροφήν, ὁ ἄλλος ἐνδυμα. Καλὴ τις χήρα, ἣτις εἶχεν ἀπολέσει τὰ τέκνα της, ἐπεφορτίσθη νὰ μὲ περιποιῆται καὶ μὲ ὀδηγῆ. Ἐκεῖνη χρησιμεύει εἰσέτι ὡς μήτηρ μου καὶ μὲ φέρει εἰς τὴν θέσιν ταύτην τὰς ἡμέρας τοῦ θέρους.

— Αὐτοὶ εἶνε ὅλοι οἱ φίλοι σας;

— Εἶχον πολλοὺς, εἶπεν ὁ νεανίας, θέτων τὸν δάκτυλον μυστηριωδῶς ἐπὶ τῶν χειλέων του, ἀλλ' ἀνεχώρησαν.

— Ἀνεπιστρεπτεῖ;

— Κατὰ πᾶσαν πιθανότητα. Ἐπὶ τινὰς ἡμέρας ἐνόμισα ὅτι καὶ ὁ Πύκ θὰ ἐπανήρχετο καὶ ὅτι εἶχε πλανηθεῖ... ἀλλ' οὐδεὶς πλανᾶται ἀτιμωρητῆ εἰς τοὺς πάγους μας. Δὲν θὰ τὸν αἰσθανθῶ πλέον νὰ πηδᾷ πέριξ μου!.. δὲν θὰ τὸν ἀκούσω πλέον νὰ ὑλακτῆ εἰς τὴν προσέγγισιν τῶν ὀδοιπόρων!..

Ὁ τυφλὸς ἀπέμαξεν ἐν δάκρυ.

— Πῶς ὀνομάζεσθε;

— Γερβάσιος.

— Ἀκούσατε, Γερβάσιε,—οἱ φίλοι ἐκεῖνοι οὖς ἐχάσατε...—ἐξηγηθῆτέ μοι.

Ταυτοχρόνως ἐποίησα κίνημα ὅπως καθῆσθαι πρὸς τὴν θέσιν, ἀλλ' ἐκεῖνος ὤρμησε ζωηρῶς πρὸς τὴν κενὴν θέσιν.

— Ὅχι ἐδῶ, κύριε, ὄχι ἐδῶ!... Εἶνε ἡ θέσις τῆς Εὐκαλίας, καὶ οὐδεὶς τὴν κατέλαβεν ἀπὸ τῆς ἀναχωρήσεώς της.

— Τῆς Εὐκαλίας; ὑπέλαβον, καθήμενος εἰς τὴν θέσιν ἢν αὐτὸς ἐγκατέλειψεν! ὀμιλήσατέ μοι περὶ τῆς Εὐκαλίας ταύτης καὶ περὶ ὑμῶν. Ἡ ἱστορία σας μὲ ἐνδιαφέρει.

Ὁ Γερβάσιος ἐξηκολούθησεν:

— Σὰς εἶπον, κύριε, ὅτι ὁ βίος μου δὲν ἐστερήθη καὶ τινος ἠδύτητος, διότι ὁ οὐρανὸς ἔδωκεν εἰς τὴν δυστυχίαν, ὡς ἀνταμοιβήν, τὸν οἶκτον τῶν καλῶν ψυχῶν. Ἀπελάμβανον τῆς εὐτυχῆς ἐκείνης ἀγνοίας τῶν κακῶν, ὅπότεν ἡ παρουσία

ξένου εἰς τὸ χωρίον τῶν Δακῶν ἤρχισε νὰ ἀνασχολῇ πᾶσας τὰς συνδιαλέξεις τῆς κοιλάδος. Ἐγνωρίζον αὐτὸν ὑπὸ τὸ ὄνομα, κύριος Ροβέρτος, ἀλλ' ἦτο μέγας ἀρχὼν ξένος, κατὰ τὴν κοινὴν γνώμην, ὅστις ἕνεκα ἀνεπανορθῶτων ἀπωλείων καὶ μεγάλων θλίψεων εἶχεν ἀποφασίσει νὰ κρύψῃ τὰ τελευταῖά του ἔτη εἰς ἐρημίαν ὑπὸ πάντων ἀγνωσμένην. Ἐλεγον ὅτι, πολὺ μακρὰν, εἶχεν ἀπολέσει σύζυγον, ἣτις ἦτο πᾶσα ἡ εὐτυχία του, ἀρ' οὐ ἐκ τοῦ γάμου του δὲν ἔμεινεν αὐτῷ εἰμὴ ἀντικείμενον αἰωνίως θλίψεως, κόρη τυφλὴ ἐκ γενετῆς. Ἐπήνουν ἐν τούτοις ὅσον καὶ τὰς ἀρετὰς τοῦ πατρὸς τῆς, τὸ πνεῦμα, τὴν ἀγαθότητα, τὰς χάριτας τῆς Εὐλαλίας· οἱ ὀφθαλμοὶ μου δὲν ἠδυνήθησαν νὰ κρίνωσι τὸ κάλλος αὐτῆς. Ἀλλὰ δι' ἐμὲ ἡ τελειότης τῆς δὲν εἶνε τὸ θέλητρον τῆς ἀναμνήσεώς τῆς; Ἐπαναβλέπω αὐτὴν ἐν τῇ φαντασίᾳ μου καὶ τῆς μητρὸς μου θελκτικώτεράν!

— Ἀπέθανεν; ἀνέκραξα.

— Ἀπέθανεν; ὑπέλαβε διὰ φωνῆς ἡτις ἐξέφραζε τὸν τρόπον καὶ ποιάν τινα ἀκατανόητον χαρὰν. Ἀπέθανε; τίς σὰς τὸ εἶπε;

— Συγγνώμην, Γερβάσιε, οὔτε κἀν τὴν γνωρίζω. Ἐζήτησον ἀπλῶς νὰ μοὶ ἐξηγήσητε τὸ αἴτιον τοῦ ἀποχωρισμοῦ σας.

— Ζῆ! εἶπε, μειδιῶν πικρῶς. Ἐσίγησε πρὸς στιγμήν. Δὲν ἐνθυμοῦμαι ἂν σὰς εἶπον, προσέθηκε χαμηλοφώνως, ὅτι ἐκαλεῖτο Εὐλαλία. Ναί, Εὐλαλία, καὶ ἰδοὺ ἡ θέσις τῆς.

Καὶ πάλιν διεκόπη. Εὐλαλία! ἐπανελάθεν ὁ Γερβάσιος ἐκτείνας τὴν χεῖρα, ὡσεὶ ἐζήτηε αὐτὴν πλησίον του.

Ὁ Πύκ ἔλειψε τοὺς δακτύλους αὐτοῦ καὶ ὀπισθοχωρήσας ἐν βῆμα, τὸν παρετήρησε συγκεκριμένως. Δὲν θὰ ἔδιδον τὸν Πύκ οὔτε δι' ἐν ἑκατομύριον.

— Ἡσυχάσατε, Γερβάσιε. Καὶ πάλιν σὰς ζητῶ συγγνώμην, διότι ἔθιξα ἐν τῇ καρδίᾳ σας χορδὴν τόσῳ ζωηρὰν καὶ ἀλγεϊνὴν. Μαντεύω σχεδὸν τὸ ἐπίλοιπον τῆς ἱστορίας σας. Ἡ παράδοξος ὁμοιότης τῆς δυστυχίας τῆς Εὐλαλίας καὶ ὑμῶν συνεκίνησε τὸν πατέρα τῆς νεάνιδος. Ἐμπνέετε τὸ ἐνδιαφέρον, δυστυχεῖ Γερβάσιε, καὶ τοῦτο δὲν ἠδύνατο νὰ μὴ ἐνοηθῇ ὑπὸ ψυχῆς ἐξησκημένης εἰς τοιοῦτου εἶδους ἐντυπώσεις. Δι' αὐτὸν βεβαίως ἐγένετο δεύτερον τέκνον.

— Δεύτερον τέκνον, ἀπεκρίνατο ὁ Γερβάσιος, καὶ ἡ Εὐλαλία μας κατέστη ἀδελφὴ μου. Ἐγὼ καὶ ἡ καλὴ μου θετὴ μητὴρ μετεκομίσθημεν εἰς τὴν νέαν ταύτην οἰκίαν τὴν καλουμένην, ἡ ἔλαι. Οἱ διδάσκαλοι τῆς Εὐλαλίας ὑπῆρξαν καὶ οἱ ἰδικοί μου. Ἐμάθομεν ὁμοῦ τὴν θείαν τῆς ἀρμονίας τέχνην, ἣτις ἀνυψοῖ τὴν ψυχὴν πρὸς βίον οὐράνιον. Ἀνεγνώσαμεν διὰ τῶν δακτύλων ἐπὶ σελίδων τυπωμένων ἀνακοίτως τὰς ὑψηλὰς ἰδέας τῶν φιλοσόφων καὶ τὰς θελκτικὰς ἐπινοήσεις τῶν ποιητῶν. Προσπάθουν νὰ μιμηθῶ αὐτοὺς καὶ νὰ παραστήσω, ὅτι δὲν ἔβλεπον, διότι ἡ φύσις τοῦ ποιητοῦ

εἶνε δευτέρᾳ πλάσι, ἢ τὰ στοιχεῖα θέτει ἐναρμονίως ἡ εὐφυΐα του, καὶ διὰ τῶν ἀναμνήσεων τούτων κατῴρθωσα ἐνίοτε καὶ ἐγὼ νὰ ἀναπλάττω ἕνα κόσμον. Ἡ Εὐλαλία ἠγάπα τοὺς στίχους μου, καὶ τί ἐπεθύμουν πλειότερον; ὅπου ἔψαλλεν, ἐνόμιζε τις ὅτι ἄγγελος εἶχε κατέλθει ἐκ τῆς κορυφῆς τῶν τρομακτικῶν ὀρέων, ὅπως καταθέλξει τὴν κοιλάδα. Καθ' ἐκάστην τὸ θέρος ὠδήγουν ἡμᾶς ἐπὶ τοῦ λίθου τούτου, ὃν ἐνταῦθα καλοῦσιν ὁ βράχος τῶν τυφλῶν, καὶ ὅπου ὁ κάλλιστος τῶν πατέρων ἐπεδαψίλευεν ἡμῖν πᾶσας τὰς φιλικὰς του φροντίδας. Ὑπῆρχον τότε περίξ ἡμῶν θύσανοι ροδοδένδρων, τάπητες ἐξ ἴων καὶ μαργαριτῶν, καὶ ὅπου τὴν ἡ χεῖρ μας συνήντα ἐν ἐκ τῶν τελευταίων τούτων ἀνθέων, ὧν ὁ βλαστὸς εἶνε βραχύς, ὁ δίσκος βελούδιος, καὶ αἱ ραβδώσεις μεταξοειδεῖς, διεσκηδάζομεν ἀποφυλλίζοντες τὰ πέταλα αὐτοῦ, καὶ ἑκατοντάκις ἐπαναλαμβάνοντες τὸ παίγιον τοῦτο ὅπερ χρησιμεῖσι ὡς διερμηνηδὸν τῶν πρώτων ἐρωτικῶν ἐξομολογήσεων. Ἄν τὸ ἄνθος ἐψεύδετο καὶ δὲν ἐξέφραζε τὴν μὴν μου ἰδέαν, ἀπέκρυπτον τοῦτο ἐκ τῆς Εὐλαλίας δι' ἀθῶας ἀπάτης. Ἴσως καὶ αὐτὴ ἔπραττε τὸ αὐτό. Καὶ ὅμως σήμερον οὐδὲν μοὶ ἔμεινεν ἐξ ὧν τούτων.

Ὁ Γερβάσιος, λαλῶν οὕτω ἐσκυθρῶπαζεν. Τὸ μέτωπον αὐτοῦ ἠμαύρωσε νέφος ὀργῆς· ἐτήρησε θλιβεράν σιγὴν· ἐκτύπησε τυχαίως τὸν πόδα καὶ κατέθραυσε ῥόδον τῶν Ἄλπεων πρὸ πολλοῦ ἐπὶ τοῦ καυλοῦ του ἐξηραμμένον· ἔλαβον αὐτὸ χωρὶς νὰ τὸ ἐννοήσῃ καὶ τὸ ἔθεσα ἐπὶ τῆς καρδίας μου.

Ὁλίγος διήλθε χρόνος χωρὶς νὰ τολμήσω ν' ἀπευθύνω τὸν λόγον εἰς τὸν Γερβάσιον, καὶ χωρὶς οὔτε αὐτὸς νὰ φανῇ δικταθειμένος εἰς τὴν ἐξακολούθησιν τῆς διηγήσεώς του. Αἴφνης ἔθεσε τὴν χεῖρα ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν του, ὡσεὶ ἤθελε νὰ ἐκδιώξῃ δυσάρεστον ὄπτασίαν, καὶ στραφεὶς πρὸς με μὲ γέλωτα πλήρη χάριτος

— Ἄ! ἄ! . . . ἐξηκολούθησεν, οἶκτον, κύριε, διὰ τὰς ἀσθενεῖας παιδίου, ὅπερ δὲν ἔμαθεν εἰσέτι νὰ ἐξουσιάζῃ τὰς ἀκουσίους τῆς καρδίας του ταραχάς. Ἴσως ἡ φρόνησις ἡμέραν τινὰ κατέλθῃ ἐπὶ τὸ πνεῦμά μου, ἀλλ' εἰμὶ τόσον νέος εἰσέτι . . .

— Φοβοῦμαι, φίλε μου, τῷ εἶπον θλίβων τὴν χεῖρά του, μήπως σὰς δυσαρρεστῆ ἡ συνδιαλέξεις αὕτη. Μὴ ἀναπολήτε ἀναμνήσεις, αἵτινες ταραττοῦσι τὴν μνήμην σας. Οὐδέποτε θὰ συγχωρήσω ἑμαυτόν, διότι ἐτάραξα τὰς ὥρας σας, ἐνθυμίσας εἰς ὑμᾶς θλίψιν, ἣν τόσῳ βαθέως αἰσθάνεσθε!

— Δὲν μοὶ τὴν ἀναπολεῖτε σεῖς, ἀπεκρίνατο ὁ Γερβάσιος. Οὐδέποτε οὔτε στιγμήν μὲ ἐγκατέλειψε, καὶ θὰ προετίμων μᾶλλον τὸν θάνατον, ἢ νὰ ἀπολέσω αὐτήν. Ἡ θλίψις μου, κύριε, εἶνε τὸ πᾶν δι' ἐμέ. Αὐτὴ καὶ ἐγὼ πλέον ἐμείναμεν. Ἐξ ἀνάγκης ἐσυνήθισαμεν νὰ ζῶμεν ὁμοῦ καὶ εὐρίσκω αὐτὴν ἐλαφροτέραν ὅπου ὀλίγη εὐμένεια, ἀχροσμένη μου, μὲ ἀνα-

κουφίζει ἐκ τῆς μελαγχολίας μου ταύτης, Ἄ! ἄ! ὑπέλαβε γελῶν πάλιν, οἱ τυφλοὶ εἶνε λάλοι καὶ πολὺ σπανίως εὐρίσκω ἀχροστές!

Δὲν εἶχον ἀφίσει τὴν χεῖρα τοῦ Γερβάσιου. Ἠννόησεν ὅτι τὸν ἤκουον.

— Ἄλλως τε, εἶπε, δὲν εἶνε πικρὰ ἄπασαι αἱ ἀναμνήσεις μου. Ἐνίοτε μὲ φέρουσι πάραυτα εἰς τὸ παρελθόν· φαντάζομαι, ὅτι ἡ παρούσα μου δυστυχία εἶνε ὄνειρον, καὶ ὅτι μόνον ἀληθές ἐν τῇ ζωῇ μου εἶνε ἡ εὐτυχία ἣν ἀπώλεσα. Ὁνειροπολῶ αὐτὴν καθημέρην ἐγγύς μου, ὀλίγον τοῦ συνήθους μακρὰν μου, καὶ ὅτι σιγᾶ παραδεδομένη εἰς μελέτην, οὐχὶ ξένην εἰς τὸν ἔρωτα ἡμῶν. Ὡ! ἐὰν ἡ αἰωνιότης ἦν ὁ Θεὸς θὰ δώσῃ εἰς τὰς εὐμενεῖς ψυχὰς εἶνε ἡ ἀπειρος ἐπέκτασις τοῦ ἡδυτέρου συναίσθηματος, ὅπερ ποτὲ συνεκίνησεν αὐτάς, ὅποια εὐτυχία ν' ἀποθάνῃ τις ἐν τοιαύτῃ ἰδέᾳ καὶ τοιοῦτοτρόπως νὰ κοιμηθῇ!

Ἡμέραν τινὰ ἐκαθήμεθα ἐπὶ τοῦ βράχου τούτου, ὅπως πάντοτε . . . καὶ ἀηλαμβάνομεν ἐν ἡδέϊα ἐκστάσει τῆς γαλήνης τοῦ ἀνέμου, τοῦ ἀρώματος τῶν ἴων μας, τοῦ ἄσματος τῶν πτηνῶν μας καὶ πρὸ πάντων τοῦ τῆς ὑπολαίδος τῶν Ἄλπεων — ἄπαντα τὰ πτηνὰ τῶν δασῶν ἦσαν γνωστὰ ἡμῖν καὶ πολλάκις ἐπέτων εἰς τὴν φωνὴν μας — ἠκούομεν μετὰ τοσούτης χαρᾶς τὸν θόρυβον τοῦ ἀναλυομένου πάγου, ὅστις συρίζων κατέρχεται τῶν κορυφῶν, καὶ τὸν δονισμόν τῶν ὑδάτων τοῦ Ἀρβεύρον, τὰ ὅποια σχεδὸν ἔφθονο μέχρι τῶν ποδῶν μας, ὥστε ἀγνωσῶ ὅποιον συγκεχυμένον προαίσθημα περὶ τῆς ταχύτητος καὶ ἀβεβαιότητος τῆς εὐτυχίας ἐπέπλησεν ἡμᾶς ἀνησυχίας καὶ τρόμου. Ἐρρίφθημεν εἰς τὰς ἀγκάλας ἀλλήλων, ὡσεὶ ἤθελέ τις νὰ χωρίσῃ ἡμᾶς, καὶ ὁμοῦ ἀνεφωνήσαμεν. Πάντοτε! πάντοτε! Ἡσθάνθη, ὅτι ἡ Εὐλαλία ἦτο συγκεκριμένη καὶ ὅτι ἔπρεπε νὰ καθησυχάσω αὐτὴν δι' ὧν μου τῶν δυνάμεων, ἃς ὁ χαρακτήρ μου καὶ τὸ ἀνδρικό μου θάρρος μοὶ ἔδιδον. — Πάντοτε, Εὐλαλία, πάντοτε! — Ὁ κόσμος ὅστις νομίζει ἡμᾶς δυστυχεστάτους, δύναται νὰ γνωρίξῃ ὅποιαν εὐτυχιάν εὖρον ἐν τῇ στοργῇ σου, καὶ σὺ ἐν τῇ ἐμῇ; Εἶνε ἀδιάφορος ἡμῖν ἡ γελῶσα κίνησις τῆς ταραχώδους ταύτης κοινωνίας ἐν ἣ συγκρούονται τόσα συμφέροντα, ἅτινα δι' ἡμᾶς θὰ μείνωσι ξένα αἰωνίως, διότι, ὅτι ἔδωκεν ἡμῖν ἡ φύσις εἶνε χιλιάκις ἀνώτερα καὶ τῶν μακροτέρων μελετῶν καὶ δοκιμῶν τοῦ πνεύματος! Δι' αὐτοὺς εἰμεθα ὄντα ἀτελεῖ, καὶ τοῦτο ἀπλοῦστατον· δὲν κατῴρθωσαν εἰσέτι νὰ μάθωσιν, ὅτι ἡ τελειότης τοῦ βίου συνίσταται εἰς τὸν ἀμοιβαῖον ἔρωτα. Τολμῶσι νὰ οἰκτείρωσιν ἡμᾶς, διότι ἀγνοοῦσιν, ὅτι καὶ ἡμεῖς οἰκτείρομεν αὐτούς. Τοῦλάχιστον οὐδέποτε θὰ ἰσχύσῃ καθ' ἡμῶν ἡ ἐπισφαλὴς ἐκείνη γοητεία, ἣν τὰ πάθη ἐξασκοῦσι διὰ τοῦ βλέμματός. Καὶ αὐτὸς ὁ χρόνος ἀπώλεσε τὴν ἰσχύν του ἐπὶ δύο τυφλῶν, οἵτινες ἀγαπῶνται. Θὰ εἰμεθα ἀναλλοίωτοι καὶ πάν-

τοτε οί αὐτοί, ἀφοῦ οὐδεμία ἀλλοίωσις δύναται ν' ἀπογοητεύσῃ ἡμᾶς, οὐδεμία σύγκρουσις νὰ μᾶς διασπᾶσῃ. Τὸ συνδέον ἡμᾶς αἰσθημα εἶνε ἀμεταβλήτων, ὡς ὁ θόρυβος τοῦ ἡμετέρου Ἀρβύρον, ὡς τὸ ἄσμα τῶν προσφιλῶν ἡμῶν πτηνῶν, ὡς τὸ ἔρκος τῶν αἰωνίων τούτων βράχων τῶν ἐκτεθειμένων πρὸς μεσημβρίαν, εἰς τοὺς πρόποδας τῶν ὁποίων ὀδηγοῦσιν ἡμᾶς ἐνίοτε τὰς ἀμφιβόλους τοῦ Μαίλου ἡμέρας. Δὲν με ἔσυρε πρὸς σέ ἡ μαγεία τοῦ διαβατικῆ καὶ ἐφημέρου τῆς γυναικὸς κάλλους, ἀλλὰ τί ὅπερ ἀφοῦ αἰσθανθῶμεν δὲν δυνάμεθα οὔτε νὰ ἐκφράσωμεν οὔτε νὰ λησμονήσωμεν.

Εἶνε ὠραίότης εἰς σέ μόνην ἀνήκουσα, ἦν ἀκούω ἐν τῇ φωνῇ σου, ἀπτομαι εἰς τὰς χεῖράς σου, εἰς τοὺς βραχιόνιάς σου, εἰς τὴν κόμην σου, ἦν ἀναπνέω ἐν τῇ πνοῇ σου, καὶ ἐν τῇ ψυχῇ σου λατρεύω! Ἐσπούδασα τοὺς ἀνθρωπίνους ἔρωτας ἐξ ὅσων βιβλίων ἀνέγνωσα εἰς ἡμᾶς, ἢ εἰς ὅσα οἱ δάκτυλοί μου ἠδυνήθησαν νὰ διακρίνωσιν ιδέας, καὶ σοὶ ἐπιμαρτύρομαι ὅτι ἡ ὑπεροχὴ αὐτῶν ἐφ' ἡμῶν εἶνε ἐλαχίστη. Καὶ ἂν εἶχες τὴν ὄρασιν, καὶ ἂν ὁ ἥλιος ἦν εἶδα ἄλλοτε, ὑπῆρχεν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς σου, δὲν θὰ προσήγγιζα μετὰ μεγαλειότηρας ἠδονῆς τὰ χεῖλη ἐπὶ τῶν μακρῶν τούτων βλεφαρίδων, αἵτινες τοὺς σκιαζοῦσι καὶ ἐπὶ τῶν ὁποίων τὸ στόμα μου συνέλεξε δύο ἢ τρία δάκρυα, ὅποταν ἦσο μικρότερα καὶ ἠρνοῦντο νὰ ἐκπληρῶσιν, ὡς συμβαίνει συνήθως, τὰς παιδικὰς σου ἰδιοτροπίας. Ἄγνοῶ ἂν ὁ τράχηλός σου εἶνε λευκὸς ὡς αἱ χιόνες τοῦ μεγάλου ὄρους, ἀλλὰ καὶ ἂν δὲν ἦτο δὲν θὰ μοὶ ἤρεσκεν ὀλιγώτερον — καὶ ὅμως ἰδοὺ τὸ πᾶν. — Ὡ! ἂν ἀπέκτων τὴν ὄρασιν θὰ καθικέτευον τὸν Πλάστην νὰ σβέσῃ τοὺς ὀφθαλμούς μου, ὅπως μὴ βλέπω ἄλλας γυναῖκας, ὅπως μόνην τὴν σὴν ἔχω ἀνάμνησιν καὶ εἰς τὴν καρδίαν μου μὴ ἀφίσω νὰ εἰσδύσωσιν εἰμὴ μόνον τὰ ἰδικά σου θέλητρα! Νὰ βλέπω ἔνα κόσμον, νὰ τὸν κατακτῶ, νὰ περιβάλλωμαι αὐτὸν δι' ἐνός μόνου βλέμματός — Παράδοξον! — Ἄλλὰ διατί; ... διατί νὰ συγχίζω τὴν ψυχὴν μου μὲ ἀνωφελεῖς ἐντυπώσεις, νὰ τὴν πλανῶ ἐκτὸς σοῦ, μακρὰν σου, εἰς θαυμασμοὺς κούφους, διὰ τῶν ὀνομαζομένων θαυμάτων τῆς φύσεως καὶ τῆς τέχνης! Ἄλλὰ μήπως καὶ ἐν αὐτοῖς δὲ θὰ ἐξήτουν νὰ ἀνεύρω ἐντυπώσεις ἰδικὰς σου, νὰ ἀνεύρω σέ; Καὶ εἶσαι σὺ καλλιτέρα καὶ πληρεστέρα ἐνταῦθα! Ἀκατανόητος ἀθλιότης τῆς ματαιότητος τοῦ ἀνθρώπου! Ἐκ τῶν τεχνῶν, ἄς τοσοῦτον ἐπαινοῦσι καὶ ἀνυψοῦσιν, ἐκ τῶν λαμπρῶν προϊόντων τῆς εὐφυΐας, ἐκτιμῶνται πλείοτερον ἢ μουσικὴ καὶ ἡ ποίησις. — Ὁμολογοῦσιν ὅτι ἔχομεν ὄργανα καὶ ψυχὴν ὅπως αἰσθανώμεθα αὐτὰ καὶ ὅμως σοὶ λέγω ὅτι οὐδέποτε τὰ θεῖα τοῦ Λαμακρίνου ἄσματα ἀντήχησαν εἰς τὰς ἀκοὰς μου ἠδύτερον τῆς φωνῆς σοῦ, ὅποταν σὲ ὀδηγοῦσιν ἐνταῦθα ὑστερὰν ἐμοῦ καὶ μὲ κράξεις μακρόθεν! Ἄν ὁ Ροσσίνης ἢ ὁ Γουέμπερ δι' ἰσχυροτέρας μὲ καταλαμβάνουσι μαγείας, εἶνε διότι σὺ

τοὺς ψάλλεις. Σὺ ἐξωραίζεις τὰς τέχνας, καὶ θὰ ὠραίξεις εἰσέτι καὶ αὐτὴν τὴν φύσιν, διότι αἱ τέχναι εἰσὶν ἐναρμόνιος αὐτῆς ἔκφρασις. Ἄλλὰ περιφρονῶ τὰ περιττὰ ταῦτα πλούτη, ἐγὼ ὅστις κέκτημαι θησαυρὸν ἀνώτερον καὶ αὐτῶν διαλαμπέστερον, διότι ἐπὶ τέλους, ἢ καρδίᾳ σου μοὶ ἀνήκει, ἢ δὲν εἶσαι εὐτυχῆς! — Εἰμὶ εὐτυχῆς, ἀπεκρίνατο ἡ Εὐλαλία, ἢ εὐτυχιστάτη τῶν νεανίδων! — Ὡ τέκνα μου, εἶπεν ὁ κύριος Ροβέρτος ἐνόμων τὰς τρεμοῦσας ἡμῶν χεῖρας, ἐλπίζω ὅτι θὰ εἰσθε ἀείποτε εὐτυχῆ, διότι οὐδέποτε θὰ σᾶς χωρίσω! — ὁ πατὴρ τῆς Εὐλαλίας, ἔχων συνήθειαν νὰ προσέχη καὶ περιποιῆται ἡμᾶς πάντοτε ὅσον ἠδύνατο, εἶχεν ἔλθει πλησίον ἡμῶν χωρὶς νὰ τὸν ἐννοήσωμεν, καὶ εἶχεν ἀκούσει τυχαίως μόνον. Ἐνόμιζα ὅτι δὲν ἦμην ἐνοχος καὶ ὅμως ἐταράχθην — ἡ Εὐλαλία ἔτρεμεν — ὁ κύριος Ροβέρτος ἐτοποθετήθη — ἐκεῖ — μετὰξὺ ἡμῶν, διότι εἶχομεν ἀπομακρυνθῆ ὀλίγον ὁ εἰς τοῦ ἑτέρου. . . — Διατί, εἶπεν ὁ κύριος Ροβέρτος περιβλῶν ἡμᾶς διὰ τῶν βραχιόνων του καὶ θλίβων μετὰ περισσοτέρας στοργῆς, διατί λοιπὸν ἀπομακρύνεσθε; — Μὴ δὲν εἶμαι ἀρκούντως πλούσιος ὅπως σᾶς ἀγοράσω ὑπηρετάς καὶ φίλους; Ὅθ' ἀποκτήσητε τέκνα, ἅτινα θ' ἀντικαταστήσωσι τὸν γέροντα πατέρα σας, διότι ἡ ἀσθένειά σας δὲν εἶνε κληρονομικὴ. Γερβάσιε καὶ Εὐλαλία ἀσπᾶσθητέ με' εὐχαριστήσατε τὸν Θεὸν καὶ ὄνειροπολήσατε τὴν ἐπαύριον, διότι ἡ ἡμέρα ἦτις θ' ἀνατείλῃ αὔριον ἔσται ὠραία, καὶ διὰ τοὺς τυφλοὺς εἰσέτι!

Ἡ Εὐλαλία ἐκ τῆς ἀγκάλῃς τοῦ πατρὸς αὐτῆς ἦλθεν εἰς τὴν ἰδικήν μου. Διὰ πρώτην φοράν τὰ χεῖλη ἡμῶν συνητήθησαν. Ἦτο τοῦτο δι' ἐμὲ τὸ ὕψος τῆς εὐτυχίας. Ἐνόμισα ὅτι τὸ στήθός μου διερρήγγυτο. Ἡχῆθη νὰ ἀποθάνω. Ἄλλοίμονον, δὲν ἀπέθανον!

Ἄγνοῶ, κύριε, ὅποια εἶνε ἡ εὐτυχία τῶν ἄλλων. Ἡ ἰδικὴ μου ἐστερεῖτο ἡρεμίας καὶ ἐλπίδος εἰσέτι. Δὲν ἠδυνάμην νὰ κοιμηθῶ ἢ μᾶλλον δὲν ἐξήτουν τὸν ὕπνον, διότι ἐφκνταζόμεν ὅτι οὐδ' αὐτὴ ἡ αἰωνιότης ἐξήρκει ὅπως ἀπολαύσω πάσας τὰς εὐτυχίας ἄς ἀνέμενον' ἀλλὰ ὅσῳ κατεδίδωκον αὐτάς, τόσῳ αὐταὶ διέφευγον πάσας μου τὰς σκέψεις ὡς ἐὰν ἦσαν πληθὺς ὀπτασιῶν ἀβεβαίων. Ἐπόθουν ἤδη τὸ παρελθὸν μου ἐκεῖνο καθ' ὃ οὐδὲν ἐτρόμαζον, διότι οὐδὲν ἠλπίζον, καὶ ὅπερ ἦτο ἄνευ μέθης, ἀλλὰ καὶ ἄνευ φόβου. Ἐπεθύμουν ἤδη τὴν ἀγνὴν τρυφὴν ἣν αἰσθάνεται ἡ ψυχὴ τοῦ παιδός, ὅστις ὄνειροπολεῖ τὸ μέλλον, καὶ τὸ μέλλον αὐτὸ δὲν ὑπερβαίνει τὴν ἐπαύριον. Τέλος ἤκουσα τὸν συνήθη θόρυβον τῆς οἰκίας' ἠγέρθη, ἐνεδύθη χωρὶς νὰ περιμεῖνω τὴν μητέρα μου, προσνηχῆθη, καὶ ἐξῆλθεν εἰς τὸ πρὸς τὸν Ἀρβὸν παράθυρον ὅπως ἀναψύξω τὴν καίουσαν κεφαλήν μου εἰς τοὺς ἀτμούς τῆς πρῶτης ὀμίχλης. Ἡ θύρα μου ἠνεώγη. Ἦκουσα βῆμα ἀνδρικό. Δὲν ἦτο ὁ κύριος Ροβέρτος. Μία χεὶρ ἔλαβε τὴν ἰδικήν μου' ὁ κύριος Μονοῶρ! ἀνέκραξα. Πρὸ πολλῶν

ἐτῶν δὲν εἶχεν ἔλθει, ἀλλ' ὁ ἦχος τῶν βηματίων του, ἢ ἐπαφὴ τῆς χειρὸς του, εἰλικρινεῖά τις καὶ ἀγαθότης, περὶ ἧς ἐκάστη αἰσθησις ἰδιαιτέρως δὲν δύναται νὰ κρίνῃ, ἀλλ' ἦν αἰσθάνονται πᾶσαι ὁμοῦ αἱ αἰσθήσεις, διετηρεῖτο περὶ αὐτοῦ ἐν τῇ μνήμῃ μου. — Ἴδοὺ ὁ Γερβάσιός μου, εἶπε, λαλῶν πρὸς τινὰ διὰ φωνῆς ἠλλοιωμένης. Γνωρίζετε τί σᾶς εἶπον ἄλλοτε! — Κατόπιν ἔθεσε τοὺς δακτύλους του ἐπὶ τῶν βλεφαρίδων μου καὶ ἐκράτησεν αὐτοὺς ἐπὶ μικρὸν ἀνυψωμένης. — Ἄ! εἶπε, γεννηθήτω τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ! Τοῦλάχιστον εἶσαι εὐτυχῆς; — Εὐτυχιστάτος, ἀπεκρίναμην αὐτῷ. Ὁ κύριος Ροβέρτος λέγει ὅτι ὠφελήθη ἐκ τῆς ἀγαθότητός του. Ἀναγινώσκω ὡς εἰ βλεπον καὶ ἀγαπῶμαι ὑπὸ τῆς Εὐλαλίας. — Θὰ ἀγαπήσῃ πλείοτερον ἂν ποτὲ σὲ ὑπέλαβεν ἴδῃ, ὁ κύριος Μονοῶρ... — Ἄν μὲ ἴδῃ, λέγετε; — Ἐσκέφθη τὴν αἰώνιον ἐκείνην διαμονὴν ὅπου ὁ ὀφθαλμὸς τοῦ τυφλοῦ ἀνοίγεται εἰς φῶς ὅπερ δὲν σβέννυται πλέον. — Δὲν ἠγνόησα.

*Ἐπεσοι συνέχεια.

I. Δ. Ζ.

Εἰς τὸ Γραφεῖον

Τῶν ἐκλεκτῶν μυθιστορημάτων

πωλοῦνται τὰ ἐξῆς βιβλία :

[Αἱ ἐν παρενθέσει τιμαὶ σημειοῦνται χάριν τῶν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις καὶ τῷ ἐξωτερικῷ ἐπιθυμούντων νὰ ἀποκτήσωσιν αὐτά, ἐλεύθερα ταχυδρομικῶν τελευτῶν].

- «Μαρία Ἀντωνιέττα», ὑπὸ Γ. Ρ' μα, τραγικὸν ἱστορικὸν μελόδραμα εἰς 4 πράξεις, μελοποιηθὲν ὑπὸ τοῦ ἐν Ζακύνθῳ μουσικοδιδασκάλου Παύλου Καρέρ, μετάφρασις Γ.Κ. Σφήκα λ.50 [55]
 «Ἡ Κόρη τοῦ Φονέως», μυθιστόρ. δραματικώτατον Ἐαθ.ἔ-Δὲ-Μοντεπέν, ἀρτί ἐκδοθέν.
 Δραγ. 3 [3,30]
 «Τὸ Τριακοσιδάραχμον» Ἐπαθλον, Γρηγορίου Δ. Ξενοπούλου. λεπ. 50 [60]
 «Υγιεινὴ», Παύλου Μαντεγάτζα, μετάφρασις Ν. Ἀξελού, ἱατροῦ. Δρ. 4 [4,30]
 «Σύγγραμμα Μαγειρικῆς», Νικολάου Σαράντη (μαγειροῦ). Δρ. 4 [4,30]
 «Οἱ Μελόμουφοι τῆς Σπιτζεβέργης», μυθιστόρ. Ἐαθ.ἔ Μαρμὲ, σπερθεῖσα ὑπὸ τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας. Δρ. 1,50 [4,70]
 «Ὁ Διάβολος ἐν Τουρκίᾳ», ἤτοι Σηναὶ ἐν Κωνσταντινουπόλει, ὑπὸ Στεφάνου Θ. Ξένου. Ἐκδοσις δευτέρα, ἀδεία τοῦ συγγραφέως, ἐν ἡ προσετέθη ἐν τέλει καὶ τὸ δράμα «Ἡ καταστροφή τῶν Γεννιτσάρων». Τόμοι 2. Δρ. 5. [5,50]
 «Ἡ Ἠρώς τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως», μυθιστορία Στεφάνου Θ. Ξένου, εἰς δύο ὀγκώδεις τόμους. Δρ. 4 [4 4,50]
 «Ὁ Γιάννης», μυθιστορία Paul de Coek μετάφρασις Κλεάνθους Ν. Τριανταφύλλου δρ.2 [2,20]
 «Ἡ Γυναίκες, τὰ Χαρτὰ καὶ τὸ Κρασί», μυθιστορία Paul de Coek, μετάφρασις Κλεάνθους Ν. Τριανταφύλλου. Δρ. 1 [4,20]
 «Τὰ Ἀπόκρυφα τῆς Μασσαλίας», μυθιστορία Αἰμιλίου Ζολᾶ. Δρ. 3 [3,30]
 «Λέων Ἀσόνης», μυθιστορία Γεωργίας Σάνδης, μετάφρασις Ἰ. Ἰσιδ. Σκυλίση Δρ. 1,50 [4,80]
 «Τὰ Δύο Ἄννα» Αἰμιλίου Ρισβούργ. δρ.1,60[2]
 «Ἡ Ὁραία Παρισινὴ» λεπ. 60 [70]
 «Ἐρωὶς καὶ Σα», Ἀθηναϊκῶν Εἰκόνες ὑπὸ Αἰώπου. δρ. 1 [4,10]